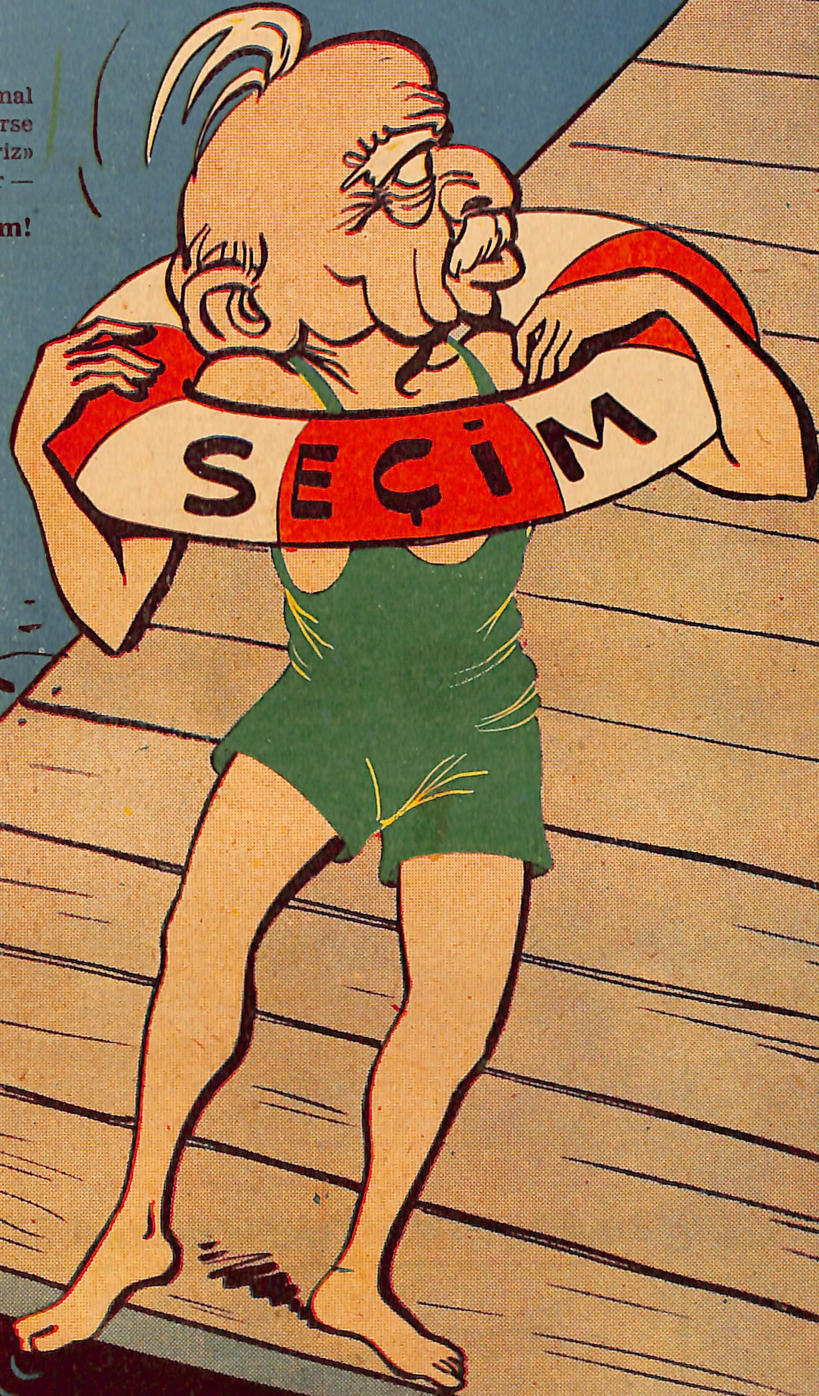
Akbaba

[C.H.P. Sekreteri Kemal Satır: «Böyle giderse genel seçimlere gireriz» dedi.] — Gazeteler —

İnönü — Tutmayın beni, gireceğiiim!

Tablet 0,50

Kalmet

Baş - diş - Omuz ve bel ağrıları, yanık ve kırıklarda ağrıyı hemen keser.

Ak 209

TÜRKİYE KREDİ BANKASI

Sermayesi 20.000.000 T.L. Merkezi : İstanbul

Şubeleri:

İstanbul	İzmir	Edirne
Beyoğlu	Ankara	Samsun
Galata	Yenişehir Ankara	Konya
Kadıköy		İskenderun
Osmanbey	Anafartalar Ankara	Mersin
Hasköy	Adana	Bursa
Beyazıt	Çapa	Bakırköy

HERNEVİ BANKACILIK MUAMELÂTI - BÜTÜN YABANCI MEMLEKETLERDE MUHABİRLER

Telgraf adresleri: Umum Müdürlük: Bankorkgen - İstanbul Şubeler: Bankor

AK. 211

AKBABA

MATBAASI

Yepyeni harfleri
Yepyeni makinesi
En titiz dizgi, baskı ustaları

ve

En iyi cins pırıl pırıl Avrupa mürekkepleri ile hizmetinizdedir.

Adres: Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 8 - 10
AKBABA
Telefon: 22 18 11

Ak 210

PORTRELER

Yusuf Ziya Ortaç

Birinci baskısı bir ay içinde satılıp biten Portrelerin ikinci baskısı yeni ilâvelerle basılıyor.

Siparişlerinizi şimdiden yapınız.

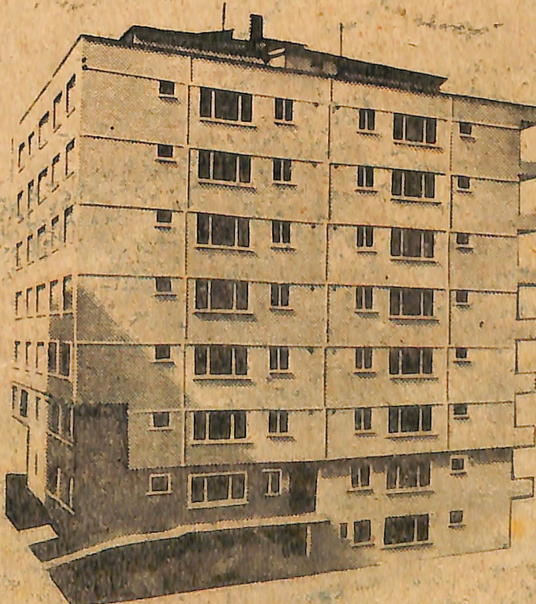
Fiatı: 750 Kuruş

Umum Satış Yeri: AKBABA Yayınevi

Divanyolu Klodfarer cad. No. 8 - 10 — İSTANBUL

Ak. 212

Bu APARTMAN'ın Bir dairesi SİZİN olabilir.

AKBANK

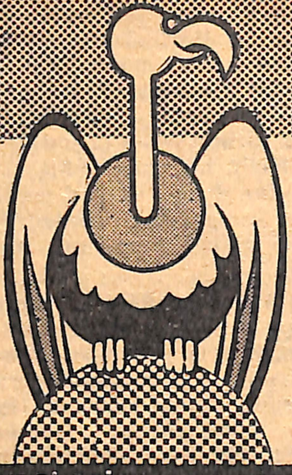
İKRAMİYE APARTMANI

Nişantaşı – Topağacında
Kalorifer, sıcaksu tertibatlı
Asansörlü, Parkeli, Gömme banyolu,
Lüks olarak inşa edilmiştir.

Tasarruflarınızı AKBANK'ta toplayınız.

Ak. 213

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Ümit Yaşar Oğuzcan, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı.
ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.
KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Sadi Dinççağ, Erdoğan Özer.
*
Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası
Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 5 — Sayı : 109
29 Ağustos 1963
YIL : 41
*
Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

BİR PARTİ LİDERİ

EKREM ALİCAN'ın bir parti kuracağını duyunca sevinmiştim: Büyük Millet Meclisindeki bütçe tenkidleri ile sağlam bir ün yapmıştı Alican. Ağır adamdı, onurlu adamdı, tok sözlü adamdı... Menderes'e karşı koyan beş on Demokrattan biri oluşu da sevimliliğini artırıyordu onun... Yeni Türkiye Partisi, adının partisi olacaktı elbet: Düşüncesiyle, tutumu ile, çabasıyla, her şeyi ile yeni... Partiler dışı büyük aydınlar topluluğu bu partinin çevresi içinde birleşebilirlerdi. Partiler dışı nice küskünler, bu yeni ışığın pervanesi olabilirdiler...

Kim derdi ki, ümidimizin Alican'ı, hayalimizin Alican'ı, Yeni Türkiyenin bayrağını, kaşarlanmış bir politika esnafı kurnazlığı ile Menderes'in oğluna taşıyacak...

Demek bu çocuk, Namık Kemal'in Vatan piyesindeki İslâm Bey gibi: «Beni seven arkamdan gelsin» diyecek, biz de kaval sesi duymuş sürü itaatiyle peşinden koşacaktık!

Kimdi Menderes'in oğlu?... Tecrübelerin çarkında bilenmiş bir aydın zekâ mıydı?.. Bir inanış uğruna çileler çekmiş bir idealist miydi?.. Yoook, baba gücüyle büyük bir elçilikte görev almış pısırık bir hariciye kâtibiydi... Ama ihtilâlin ipe çektiği bir Başbakanın oğluydu!

Ekrem Alican, nice gönüllerde çarpan gizli bir hıncı sömürecekti seçimlerde...

Hangi kötü niyetle başlanmış iş vardır ki sonu iyi olsun?

Yeni Türkiye Partisinin de sonunu gördük: Nasrettin Hocanın ısırgan çorbası gibi, bir tutam unu çıkardıktan sonra tükür içine!

Şimdi bu Ekrem Alican, birinci Başbakan yardımcısı koltuğunda rahat değil:

> ## Rumelihisarında : HAMLET!
>
> Şehir Tiyatrosu, Rumelihisarında Hamlet'in temsillerine başladı...
>
> Sağ olmalıydı Shakespeare: Dekor, tarihi ihtişamı ile hayalini aşar.
>
> Ertuğrul Muhsin, eserin kahramanı genç prens için iki sanatçı bulmuş: Biri yerli malı, öbürü ithal malı...
>
> Yerlisi, Ankara'da, birçok başarılı rollerde alkışladığımız, Devlet Tiyatrosundan Kerim Afşar...
>
> Yabancısı, Jean Louis Trintijnant...
>
> Ama, biz bu Fransıza bir oyun oynatalım derken, o Şehir Tiyatrosuna bir oyun oynamaya kalkmış: Dokuz temsil için yüz bin lira istiyerek...
>
> Yani en kabadayı aktörümüzün dört beş yıllık maaşı.
>
> Belediyemizin fakir bütçesine saldırışına bakılırsa, Fransa sahne ve sinema sanatçısı Jean Louis, meşhur «Hamlet»i «hamle-et» sanmış olacak.
>
> E, Fatih Sultan Mehmet'in Hisarlarına da «Hamlet» den çok «hamle et» yakışır.

«— Elim, kolum bağlı.. Bir iş yapamıyorum» diye çığlıklar atıyor.

Aman ne tuhaf şey.. Aman ne ayıp şey... A sayın lider, siz Koalisyon hükûmetinde zabıt kâtibi değil, İnönü'den sonra gelen adamsınız. Birinci Başbakan yardımcısısınız... İşleri avucunuza almak, memleketin iç ve dış olayları ile yakından ilgilenmek sizin vazifenizdir. Kendi yetkinizden, kendi gücünüzden haberiniz yok mu sizin?

Demek sayın Alican, güdümlü bir Başbakan yardımcısı olmaktan öteye aşamıyor. Ona yeni işler getirecekler, onu yeni görevlere çağıracaklar, şunu yap, bunu yapma diyecekler ve o, romorkör yedeğinde bir salapurya itatiyle ne yana, ne yöne çekilirse, o yana, o yöne sürüklenecek...

Acaba sabahları kravatını kim bağlıyor, mamasını kim yediriyor sayın liderin?

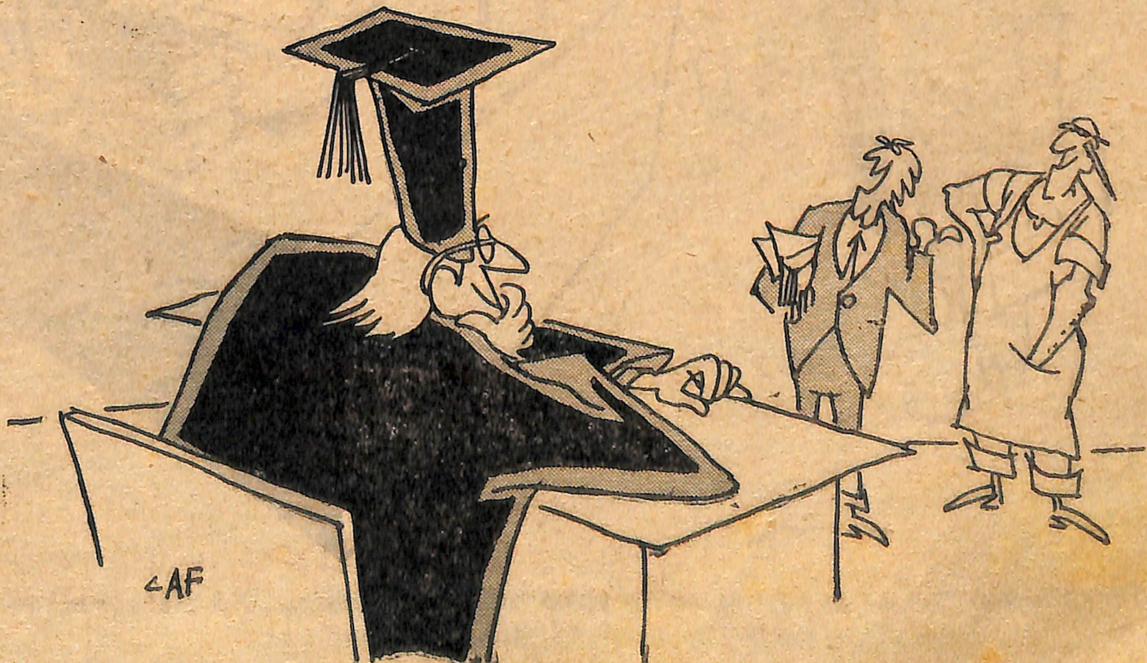
Birinci Başbakan yardımcısı, milletlerarası müzakerelerde, yabancı dil bilmemenin tutukluğu yüzünden üçüncü Başbakan yardımcısının altına düşüyorsa suç kimin?. Akademik yapısı, Parisli Fransızcası, her gün ışıltısı artan İngilizcesi ve baba mirası pırıl pırıl zekâsiyle Turhan Feyzioğlu'nu — Protokolda kaçıncı Başbakan yardımcısı olursa olsun — dâvalar önünde her zaman birinci adam göreceğiz.

Ekrem Alican, yalnız hayal ettiğimiz «Yeni Türkiye» partisini vermemekle kalmadı, sağ duyulu vatandaşlar çoğunluğunu, bir süre, kurulacak yeni partilerden de tiksindirdi.

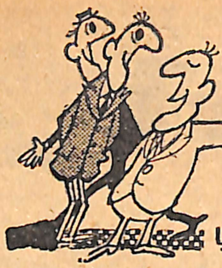
Birinci Başbakan yardımcısının huzursuzluğu yalnız kabine içinde değildir.

Yusuf Ziya ORTAÇ

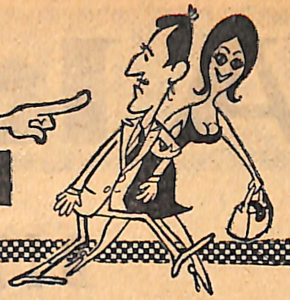
«Bir dersten borçlu olan talebe sınıf geçemiyecek.» — Gazeteler —

— Ben borcuma çok sağlamımdır hocam.. İsterseniz bizim bakkala sorun!

ayten'in KOCASI

Yazan: AZİZ NESİN

Şöhret kazanmanın zorluğunu kimse benim kadar bilemez. Hiç de haris, üstün başarılara lâyık çalışkanlığım yokken, şu Allahın belâsı «Ayten'in kocası» titrinden kurtulmak için geceyi gündüze katıp vargücümle çalıştım. Amerika'da tıp profesörü ve üniversitede kürsü sahibi olmanın güçlüğünü başkaları bilemez. Araştırmalarım, bilimsel çalışmalarım tıp dergilerinde yayınlanıyordu ama, yazının altına kendi adımdan sonra parantez içinde «Profesör Ayten» diye de ilâve etmeyi unutmamışlardı; çünkü bana hâlâ ya «Ayten's husband» ya da «Profesör Ayten» diyorlardı. Çalışmalarımı değerlendiren bir bilim kurulunun verdiği nişan haberi ertesi gün gazetelerde «Mis Ayten'in kocasının başarıları» diye çıkınca o gün evde sinir krizleri geçirdim.

O sırada Kongo hükûmeti, taşradan doktorlar istemekteydi. Karım «Sevgilim, istersen Kongo'ya gidelim. Çok yoruldun, orada dinlenirsin belki...» dedi. Çok ince bir insan olan karım Kongo'da kendimize yeni bir çevre yapacağımızı umuyordu. «Ayten'in kocası» etiketinden kurtulmak için kutba, Eskimo'ya gitmeye razıydım, karım ve oğlumla biz nerde olsa mutlu olabilirdik.

Uçaktan inip Kongo'ya ayak bastığımız zaman, bizi karşılayan Kongo'nun Sağlık Bakanı önce «Hoşgeldiniz Mis Ayten» diye karımın, sonra da «Hoşgeldiniz Profesör Ayten» diye benim elimi sıkınca, karımın kolunda otomobile kadar zor gidebildim. İlk uçakla Kongo'dan döndük. Karım «Memleketten ayrılalı yıllar oldu, dönelim yurdumuza istersen...» dedi. «Ayten'in kocası» sözünün Türkiye'de bunca zamanda unutulmuş olduğuna inanıyordu.

Türkiye'ye geldik. Birkaç hafta sonra bir baloda terbiyesiz bir herifin, yanındakine beni arkadan gösterip «Kim bu, necidir?» diye sorusuna, ordakilerin duyacağı yüksek bir sesle, «Ayten'in kocasıdır, tanımaz mısın?» deyişine deli olacaktım. Çocuğuma bile «Ayten Hanım'ın oğlu» diyorlardı.

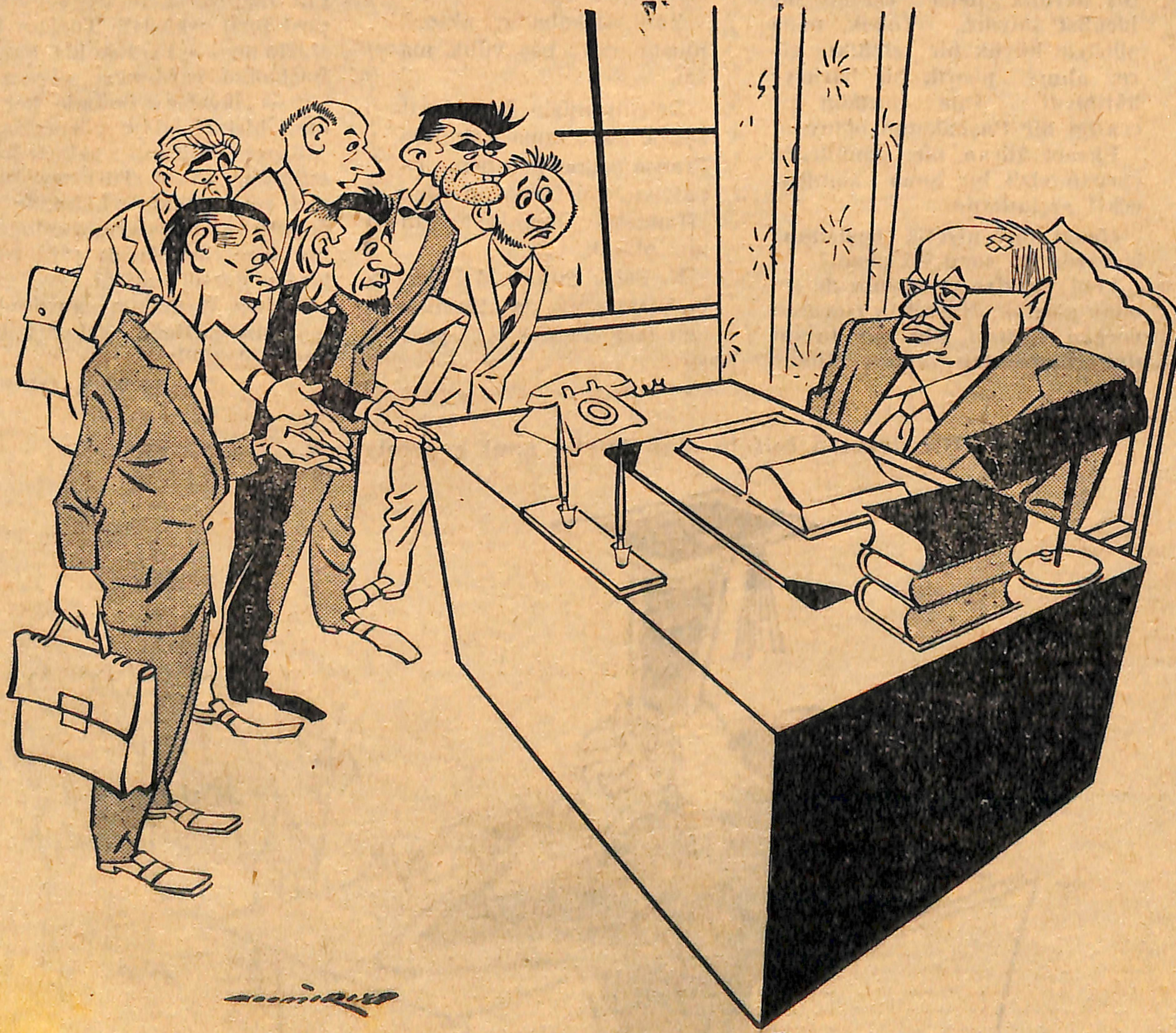
Memleketimizde her şeyden çok paraya değer verildiğini bildiğim için, kendi kişiliğimi kazanabilmem için zengin olmaktan başka kurtuluşum yoktu. Hiçbir zaman zenginliği aklımdan geçirmediğim halde, kendi adımı kazanabilmek için zengin olmaya çalıştım. Memleketimizde, değerli bazı varlıklardan vazgeçmek şartıyla, zengin olmanın fakir kalmaktan daha kolay olduğunu herkes bilir. Ölümün eşiğinde bulunduğum şu anda, zengin olabilmek için, memleketimin geleneğine uyarak, kutsal kârlıklar yaptığımı itiraftan çekinecek değilim. Zengin olmam, profesör olmam kadar uzun sürmedi. Doktor simsarlarının çoğu bana çalışıyordu. İki büyük apartmanım, arabam, kıymetli eşyalarım, zengin kitaplığım, bankada da param vardı. Bir özel hastane açmak üzereydim. Ama dedikodular kulağıma geliyordu: «Ayten'in kocası olunca işte insan böyle zengin olur...» Profesörlüğümü de Ayten'in kocası olmamla yorumlamışlardı alçaklar... Bir gün sokakta önümde giden iki kadından birinin hasta olanına «Aman Ayten'in kocasına gidin, çok iyi doktor, bana bir ilâç verdi, hiç bir hastalığım kalmadı» diye beni sağlık verdiğini duymuştum.

Bütün evliliğimiz süresince hep karımla birlikteydik; bir zaman ayrı kalmayı denedim. Karımı Amerika'daki bir akrabasının yanına yolladım, kendim de Paris'e gittim. Karıma çok bağlı bir koca olduğum halde, hiç de istemiyerek başka kadınlarla ilgilendim; ama bunların hiçbiri beni «Ayten'in kocası» olmaktan kurtaramayınca, İstanbul'a döndüm. Karım da gelmişti. «Ayten, artık tahammülüm kalmadı, ayrılacağız» dedim. Ayten ne iyi kadındı... Boynuma sarılıp ağladı. Ayrılmıyalım demedi. «Nasıl istersen öyle olsun sevgilim. Ben hep senin karın olacağım, karın olarak kalacağım.» dedi. Gözyaşları içinde mahkeme kararıyla ayrıldık. Gazeteler bu haberi bile «Ayten'in kocası karısından ayrıldı» diye sosyete sütunlarında bildirdiler. Altı yıl bekâr kaldım. Bana bu sefer de «Ayten'in eski kocası» diyorlardı. Bu altı yılda bile kendi adıma sahip olamadım. İnanır mısınız, Hindistan'a gittim de orda bile bana «Ayten Hanım'ın eski kocası» dediler. Ama bu bile benim için bir ilerleme sayılırdı. Yeniden evlenirsem, Ayten'in eski kocası olmaktan kurtulacaktım. Çektiğim acıyı kimseler bilemez. Ayten'i deliler gibi sevdiğim halde, bir daha evlendim. Birinin adı Ayperi, birinin Gülten olduğu için belki yine Ayten'e benzetirler diye iki kızla evlenmeyi reddedip Fatma adında yoksul aileden bir kızcağızla evlendim. Artık bana hiç kimse «Fatma'nın kocası» diyemezdi; evet demediler, ama hâlâ «Ayten'in eski kocası» diyorlardı.

Siz söyleyin, ben ne yapabilirdim; yaşamanın benim için hiçbir tadı kalmamıştı artık... Ne yapsam Ayten'in kocası olmaktan kurtulamıyordum. Ayten'e gidip, evlenmesi için yalvardım. Evlenirse, bana «Ayten'in kocası» demekten vazgeçerlerdi. Ben kurtulurdum, yeni kocası «Ayten'in kocası» olurdu. Zavallı Ayten, ağlıyarak «Senden sonra evlenmek bana ölümden çok ağırdır. Ama niçin evlenmemi istediğini biliyorum. Senin mutluluğun için bu işkenceye katlanacağım» dedi. Çok geçmeden evlendi. Kocasının adı hemen «Ayten'in kocası» oluvermişti, ama ben de kurtulamamıştım; bana da «Ayten'in ilk kocası» diyorlardı.

Ayten'in ölümü benim için çok büyük acı oldu. Zavallı sevgilim .Onun eceliyle ölmediğini biliyorum, beni kurtarmak için kendini öldürdü. İçimin gizli bir yerinde, kendi adımı kazanacağım diye Ayten'ciğin ölümüne sevindiğimi bile şimdi itiraf ediyorum. Ah ne yazık ki, O'nun ölümü bile beni kurtaramadı.

«Uzun yıllardanberi üniversiteyi işgal eden öğrenciler çıkarılacak.» — Gazeteler —

Öğrenciler — Rektör beyefendi, onbeş yirmi yıllık talebeniziz.. Ne olursunuz, on sene daha müsaade buyurun da diploma alalım!

Komünist Çin, Fransa ve Arnavutluk nükleer denemeleri yasaklayan anlaşmayı imzalamıyor. (Gazeteler)

Yangına körükle gidenler!

Ölümü üstünden üç yıl geçtiği halde bana «Zavallı Ayten'in eski kocası» diyorlar hâlâ... Hattâ, onun ölümü, benim bu etiketimi daha çok yaydı ortalığa...

İntihar etmekte ne kadar haklı olduğumu anladınız, artık beni suç... suç... suç... suçla... mazsınız. Sevgili an an an anneci... ğim, ba ba babababacığım, elveda... beni affedin... e mi? Elvedaaa sev sevgili o o oğlum. Elveda ey gü gü gü güzel dün dün dünnn dünya...

* * *

Yukarki satırları yazalı onsekiz yıl olmuş, hey gidi hey... Bu mektubumun ele geçtiğini sanıyordum. Oysa o zaman üstümdeki ropdöşambrın cebinde duruyormuş. Karım Fatma, ordan alıp yazı masamın gözüne koymuş. Bu sabah eski yazılı kâğıtlarımın arasında buldum; o korkunç günü yeniden yaşadım.

Mektubu yazarken bir yandan da durmadan leblebi gibi uyku hapı alıyordum. Son mektubumun altına imzamı atarken, sonsuz uykuma gözlerimi kapamak istiyordum. Elim ağırlaşmış, parmaklarım yavaşlamıştı, harfleri büyük zorlukla yazabiliyordum. Odanın içi koyu bir sise büründü, sonra bu sis yoğunlaşıp bir kadın vücudu oldu; Ayten karşımdaydı, gülümsüyordu.

— Sevgilim, intihar seni kurtarmıyacak... dedi.

— Niçin? diye sordum.

— Çünkü, dedi, kendin olarak bile ölemiyeceksin. Yarın sabah gazeteler «Zavallı Ayten'in ilk kocası intihar etti» diye yazacaklar. Hiç olmazsa ölürken kendin olmalıydın sevgilim. Kendini boşuna öldürüyorsun...

— Artık çok geç Ayten, dedim, çok uyku hapı aldım, bu derin uykudan uyanamam...

— Kurtulursun... İstersen kurtulursun...

Kollarını açarak,

— Bana gel, bana gel sevgilim... dedi.

Zorlukla ayağa kalkıp ona doğru yürüdüm. Ben ilerledikçe o geri geri çekiliyordu. Ayakta duramadığım için sendeledim, tutunmak için elimi yandaki etajere atınca, bir gürültüyle düştüğümü hatırlıyorum, ondan sonrasını bilmiyorum. Gürültüye gelen karım Fatma, beni ölüm halinde görünce hastaneye kaldırtıyor. Orda midemi yıkayıp beni kesin bir ölümden kurtarıyorlar. Gerçekteyse beni o zaman ölümden kurtaran sevgili Ayten'di. Artık «Zavallı Ayten'in ilk kocası» diye tanınmak beni eskisi gibi üzmüyordu. Ama zaman herşeyi silip süpürüyor, unutturuyor. Şimdi kimse bana «Zavallı Ayten'in ilk kocası» demiyor; oysa birinin böyle demesine öyle muhtacım ki...

Dün Amerika'dan büyük bir tıp ansiklopedisi geldi, karıştırırken, eski bir buluşumdan ötürü kendi adımı gördüm: Profesör Ayten'in önemli buluşu...»

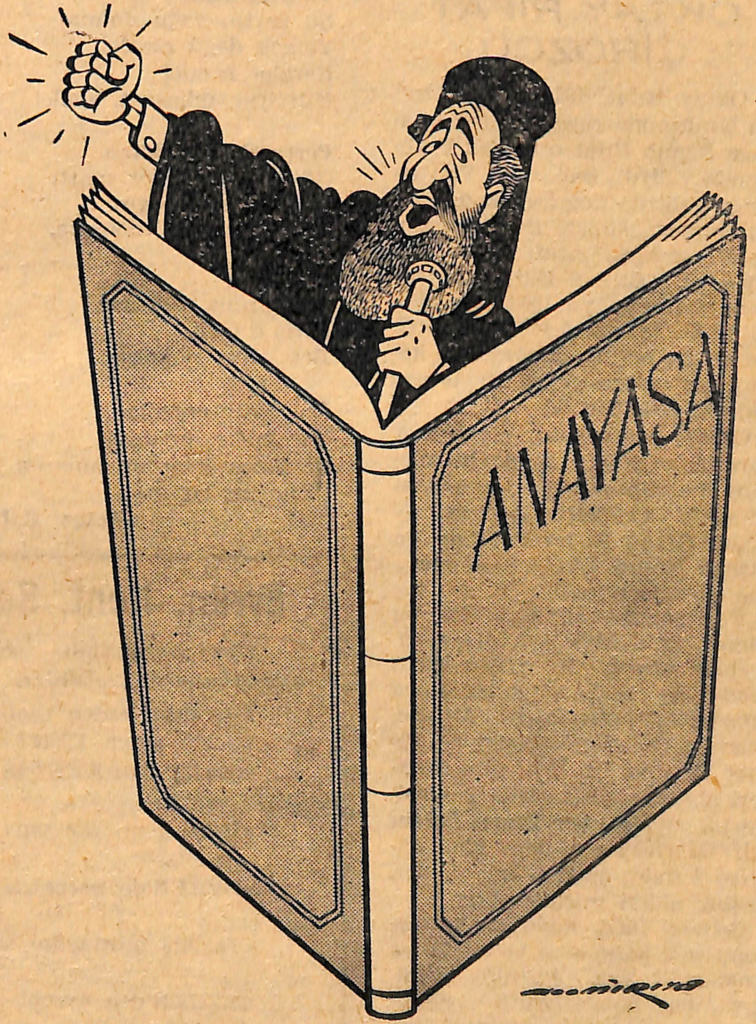
Sevindim, sevindim... Gerçekten de beni ben yapan Ayten'di, beni var eden oydu.

Bu satırları, «Ayten'in kocası» olarak artık unutulmanın üzüntüsüyle, «Ayten'in kocası» olarak imzalamaktan şeref duyuyorum.

Ayten'in kocası

SON

Makarios Kıbrıs anayasasının değiştirilmesini istiyor.

Makarios — Bu paravanı değiştirmeli... Arkasında istediğim gibi gizlenemiyorum!..

Gazeteler: «Amerika'da tavuklar müzikle yumurtlatılıyor!»

Akbaba'nın SANAT SAYFASI

DÜZENLEYEN: ümit yaşar

Ozanlarımızı Tanıyalım:

OKTAY RİFAT ÇİROZCU

Oktay Rıfat, 1914 yılında tuttu Trabzonda doğdu. Çünkü babası Samih Rifat o zaman Trabzonda valiydi. Babasının Vali olduğu şehirde doğması kadar tabii birşey olamaz. Bu doğumun tabii olmayan tarafı zamanıdır. Öyle ya, Birinci Dünya Savaşı yeni başlamış, yıl 1914. Sık dişini be kardeşim 4-5 yıl sonra doğ. İnsan bu berbat dünyaya ne kadar geç gelirse ve ne kadar geç giderse o kadar iyi.

Oktay, gerek baba, gerek ana tarafından köklü ve soylu ailelere mensuptur. Örneğin annesi Mustafa Celâlettin Paşa'nın torunu, Hasan Enver Paşa'nın da kızıydı. Sonra, Oktay Rifat Paşanın da annesi oldu!

Vali çocuğu ve paşa torunu olması dolayısiyle iyi bir tahsil, terbiye gördü. Hoca Şemsettin efendiden arabi ve farisi, Hoca İmadettin efendiden lâtince, Madam Röne'den musiki ve Temel Reisten de balıkçılık dersleri almıştır. Bu arada kendisine ilk içkiyi de Temel Reisin içirdiği rivayet olunur. Kim içirirse içirsin, sağlam bir yerden destur aldığı muhakkaktır.

Çehresi lâtif, huyu nezih, ses tonu pek hafif olan Oktay Rifat Ankara Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra çeşitli işlerde çalışmış, sonunda Hukuk ilminin lüzumsuzluğunu idrak ederek kendini avukatlığa ve rakıya vermiştir. Bu arada birçok asil aile çocuğu gibi şiiri de aslâ ihmal etmemiş 1941 yılında arkadaşları Orhan Veli ve Melih Cevdet'le garipçiler üçgenini kurarak ilk şiir kitapları olan Garip'i yayınlamışlardır. O zaman toplumumuzca pek garip bulunan bu şiirler her üçüne de şöhret merdiveninde ilk basamağı teşkil etmişlerdir. Eskiden «Horozcu» soyadını kullanırdı. Sonraları «tavukçu»lukta ve nihayet «çirozcu»lukta karar kıldı.

Basılmış şiir kitapları şunlardır: Garip, Ağlayıp Gülmek, Aşk ve Avârelik, Güzel Deme, Yukarı Aşağı, Kargadır Belki, Sokaklı Perçem, Aşık Merdiveni. Şiir kitaplarından «Kargadır Belki» ile Türkiye'de Nobel armağanının benzeri sayılan Yeditepe şiir armağanını kazanan bahtlı ozanlarımızdandır. Oktay Rifat'ın şiirlerinin yanı sıra çok tutunmuş cevahir sözleri de vardır. «Ben sana hayran - Sen cama tırman»ı Orhan Veliyle beraber söylemişler (Tabii böyle bir şiiri hiç kimse tek başına söyleyemez!) Ama «Büyük balık küçük balığı yutar demişler-Bok yemişler»i bizzat kendisi söylemiştir. Allah taksiratını affetsin!

Oktay Rifat'tan Seçmeler:

Yalancı Dolma
Şu zeytin yağlı dolma
Yemek değil rezalet
Rezalet rezalet
Hürriyet, müsavat, adalet.

Perçemli Sokak'tan
Gökçe konuşuyor martı
Denizce konuşuyor
Vatandaş çok konuşma.

Ramazan
Bir girmiş ramazan
Giriş o giriş
Beş yıldır ramazan

On yıldır razaman
Yüz yıldır ramazan
Ramazan efendim ramazan.
(Tutarım bazan)

Oktay Rifat

Sanat olayları :

MÂSKELİ BALO

Geçen haftanın sanat olaylarından biri de Büyükada Anadolu Klübünde verilen maskeli balodur.

Balo iki yarışmayla başladı: Biri, tekler, öbürü gruplar arasında...

Geçmiş yazların yarışmalarına büyük masraflarla katılanların hâtıralarını hâlâ unutamıyoruz. Genç yaşta baba olunca, meydanı bırakan Mehmet Sarper'i bu yıl aramadık dersek yalan olur.

Karga yapılı, karga sesli İtalyan müzisyeninin program dışı serhoş taklidi ile başlayan baloda, mizah edebiyatının da bir başarısını alkışladık: Arkadaşımız Rıfat Ilgaz'ın «Ha babam sınıfı» gruplar arası yarışmada birinciliği kazandı.

İkinciliği, Harbiyedeki çocuk bahçesinde hizmetçiler topluluğu aldılar. Bunun tek kusuru, sahiciden farksız oluşuydu.

Kleopatra üçüncü geldi. Nedense bu yıl Kleopatralar talihsiz: Milyonlarca dolara mal olan beyaz perdenin Kleopatrasını da sanat eleştirmecileri pek beğenmediler. Hattâ Kleopatranın kendisi için bile hödük kafalı, köy-

lü suratlı âşığı: «Koca göğüslü, güdük bacaklı» demedi mi?

Teklerin yarışmasında, müsabaka dışı bir sanatkârı bütün balo kalabalığı alkışladı. Tarafsızlığını unutan jüri bile... Bu, Skala artistlerinden bir ses yıldızıydı. Elinde şemsiyesi, sırtında yastığı, ne güzel bir Japon kızı olmuştu ve ne tatlı, ne zengin bir sesle Adalılara Madam Betterfly'ı dinletti...

Teklerin birincisi, Kambur ve Esmeralda idi. Kambur müstesna bir çirkindi. Ama, Esmeralda, kara keçisiyle seyircilerin çoğunu tekeleştirdi vallahi.

Teklerin ikincisi sefaletti. Zengin ve bahtiyar jüri üyeleri sefaleti, hiç olmazsa balolarda mükâfatlandırmaktan zevk alıyorlar.

Üçüncülüğü al ipekten bir kılıfa girmiş, eli kargılı şeytan kazandı.

Pistin etrafında oturanlardan bazılarının kulaklarına bir şey-

ler fısıldadı bu şeytan. Ne dediğini duymadık. Aklımıza şairin güzel beyiti geldi yalnız:

Güşûma va'd-i visal etti
uyurken canan,
Bir yalan söyledi şeytan
ki inandırdı beni.

Evren, Kent, Sevi ve mutluluğa dair

Genç ozanlarımız son günlerde hep ayni kelimeleri takrarlamağa başladılar.

İşte dergilerden seçtiğimiz bazı örnekler:

«Geçip giden KENT'in boğulmuş sokaklarından»
«Çekilir kan KENT'in sokaklarından»
Ergin SANDER

«Işıklı kentlerde sen»
İsmet ERCAN

«EVREN'de parçalandı zaman.»
O. Kâzım ATOK

«Taşmış mutluluğu sokaklara»
Sedat UMRAN

«EVREN'den evrene yankılar yayılıyor.»
M. Akça

«Yalnızlığın EVREN'inde ben varım.»
İ. Osmanoğlu

«Tadılmamış SEVİ'de buldum seni.»
Dündar Aydoğdu

«Yıkık duvarlı EVREN'im bana kaldı yetişir.»
Orhan Şavlı

«Dengesiz düzeninde EVREN'in»
Mehmet KIYAT

«Evrenimin Tüm denizlerini sunuyorum.»
Mehmet KIYAT

«Üç kuruşa sattınız EVRENSEL MUTLULUĞUMUZU.»
M. Nedim YÜCEL

«EVREN'e ne oldu böyle mahzun»
«Bu kenti bırakasım geliyor»
Çetin UÇAL

«EVREN'e sana hizmet etmeye geldim.»
N. N. Aygüven

Biraz da bu evren içindeki bir kentte sevisiz ve mutsuz yazsak artık.

7 gün

PAZARTESİ :

Fahrettin Kerim Gökay üstadımıza elbirliği ile yüklediğimiz bir suç vardı: Gecekonduculuk!

Ama, Çınar otelindeki bilginler ve uzmanlar toplantısında, Amerikalı profesör Hart:

— «Yarınki Türkiye gecekondulardan doğacaktır» diyor!

Var mı bu mutlu gebeye kazma, kürek, kalem uzatabilecek kabadayı?

Biz, Profesör Hart'la beraberiz: Her doğumun başlangıcı bir gecekondudur!

SALI :

Çöp kuyusundan ne çıkar?.. Bir çöp tenekesinden çıkabilecek şeyler: Boş rakı şişesi, paslanmış konserve kutusu, sıkılmış limon, eski terlik, karpuz kabuğu ve benzerleri, değil mi?

Değil...

Hırka-i Saadet dairesi önündeki çöp kuyusundan (Ne de güzel yer bulmuşlar çöp kuyusuna, değil mi?) Üçüncü Murat'ın şiirlerini saran altın üzerine zümrüt ve yakut kakmalı cildin bir paftası...

Bu cilt 150 yıl önce kaybolmuşmuş...

Hani çocuk masallarında çöplükte inci bulan bir horoz vardır:

Serseri bir horoz-u hane harap,
Uğrular her nasılsa bir dür-i nap!

Lûtfen söyler misiniz bana: Şu masaldaki horozdan farkımız var mı?

ÇARŞAMBA :

Alaturka ses sanatkârımız Saime Sinan, geçen gece, Küçükyalı civarında bir trafik kazası geçirmiş ve Haydarpaşa Nümune hastahanesine yatırılmış.

Ertesi sabah, durumunu soran gazetecilere, nöbetçi doktor şu cevabı verdi:

— Vallahi, kesin bir şey söyliyemiyeceğim: Ne zaman odasına girsem, kendimi alaturka bir konserde sanıyorum.. Gayet tatlı bir sesle: «Aaaah!.. Amaaan!.. Ooof!..» diye bağırıyor. Artık şarkı mı söylüyor, can acısından mı inliyor bilmem!

PERŞEMBE :

Gazetede bir banka ilânı: Çiğ bakışlı bir surat. Bizim suratlardan değil, ne dolmuşta rastlarsınız böylesine, ne plâjda, ne Kadıköy vapurunda... Elinin işaret parmağını dudak kenarına götürmüş, alnı katmer katmer, gülmüyor, sırıtıyor...

Bir de Almanların Revu dergisini açayım ki, bir içki ilânı değil mi bu?.. Eh, müşterek pazar malı: Onların malı bizim demek!

Düşündüm: Arada ne münasebet var diye?.. Nihayet buldum: Para da, içki de insanı sarhoş eder!

Derken efendim, yine ayni bankanın bir ilânı: Hayır, bir değil iki... Bu sefer orijinallik yapmış: Birinci ilânın altında «Arkası öbür sayfada» diyor.

Resim, resim değil. Karikatür... Şapkamı çıkarıp selâmladım bu karikatürü: Yabancı değil çizgiler!

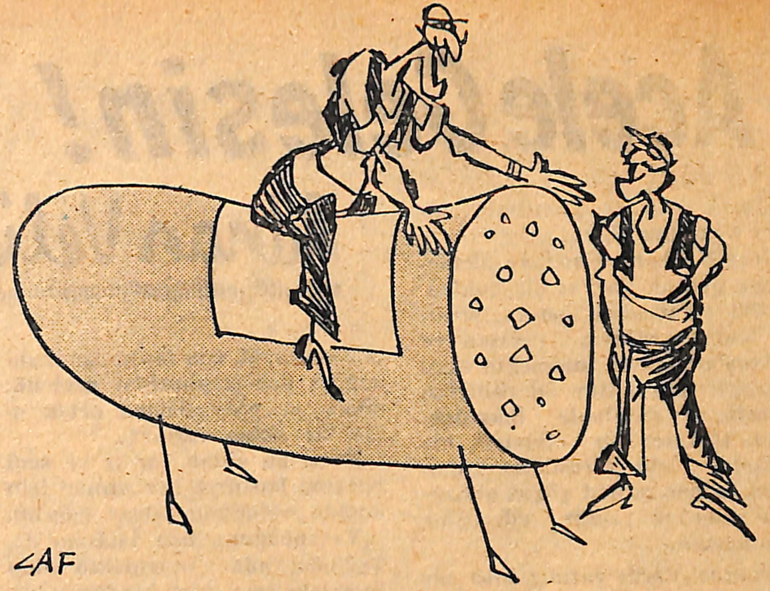
Birincisi şu: «Sıcak bir yandan, züğürtlük bir yandan» diye dert yanıyor kadın...

Yaprağı çevirince karşımıza çıkan resim, bir müjdedir: «Çaresini buldum, diyor adam, falan bankaya, filân güne kadar para yatırdık mı, gel keyfim gel... Ömür boyu aylık gelir, lüks apartıman daireleri, çeşitli para ikramiyeleri...»

E, sevinseler, gülseler ya... Hayır ikisinin de suratı asık, ikisi de ümitsiz... Demek karikatüristin fırçası somurtturmayı öğrenmiş ama, güldürmeyi henüz öğrenememiş!

Bu karamsar ilân, banka bütçesinden kaç bin, kaç bin, kaç bin lira götürdü, söylemeye dilim varmaz. Acaba kaç yüz lira getirdi, onlar söyliyebilirler mi?

Biz, ilân resminin, ilân yazısının güzel sanatlardan olduğunu bile henüz öğrenemedik!

At etinden salam ve sosis yapılıyor. (Gazeteler)
— Çocuk musun ağa, ben atımı nerede olsa tanırım!

CUMA :

İngilteredeki Sekso-Politik skandalın en körpe kahramanı bir taş bebek: Kocaman mavi gözleri var, lüle lüle saçları var, çocuğumsu yanakları var. Belki yatırınca gözlerini de kapıyor, belki karnına basınca «Mama» diye de bağırıyordur. Adını biliyorsunuzdur muhakkak: Mandy.

Doğrusunu ister misiniz, güzelin böylesine soğuğunu görmedim: Koynuma dul girer, kız çıkar!

Gazetelerdeki demecinde: «Hayatımda bir düzen istiyordum» diyor...

Eğer istediği şeyin İngilizcesi de ayni mânâda ise, bizim Abanoz sokağı bile pes eder bu söze!

CUMARTESİ :

Gazetelerimizin birinci sayfalarına bakınız. Fotoğraflar ve büyük harflerle canlandırılmış en önemli haberler şunlardır:

Artist Peter Ustinov sakalını kestirdi.

Banka dolandırıcısı Kuzbari yurda getirildi.

Nijeryalı güzel Afrika kraliçesi oldu.

Muhterem Nur artık evliliğe tövbe etti.

Bir dul kadın İstanbul Milletvekili Suphi Baykam'dan koca istedi.

Twist müziği ile sokak ortasında çifte telli oynadılar.

Bütün bu eğlendirici magazin konuları günlük gazetelerimizde...

Ama, milletlerarası münasebette görülmemiş, kaba, küstah bir terbiyesizlik örneği olan Makarios'un Türkiye'ye verdiği karşılık nota üstüne büyük gazetelerimizin hiç birinde tek satırlık yorum, tek satırlık tepki yok... O Makarios ki, Türkiye, İngiltere ve Yunanistanın üçlü himayesi altındadır!

Kuzum, hâlâ: «Ne güzel gazetelerimiz var» diyebilir miyiz?...

PAZAR :

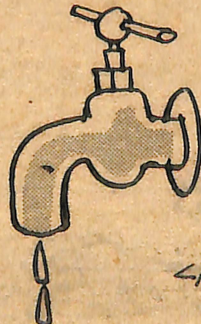
Profesör Sulhi Dönmezer, Çınar'daki konferansta: «Ekonomik kalkınma suçları artırır» demiş...

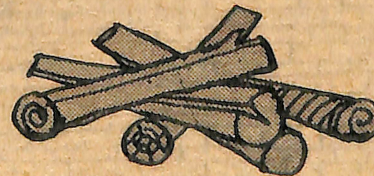
Yani herkes iş bulursa, herkes para kazanırsa, herkesin karnı doyarsa suçlar artar ve herkes işsiz kalırsa, alış veriş durursa, açlar çoğalırsa memlekette suç işleyen kalmaz, öyle mi?

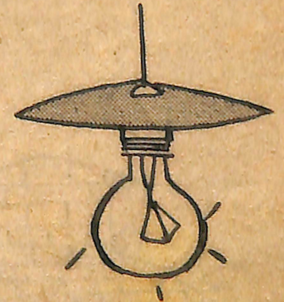
Demek, şu dağlarda yol kesenler, kamyon soyanlar, adam öldürenler, çapulcular, kapkaççılar hep ekonomik kalkınma yüzünden!..

Vay anam, vay, amma kalkınmışız be!

Bizde insan hakları!

Acele Gelesin!

Adnan Veli

Canım evlâdım, güzellerin sultanı Christine'ciğim!

Sevgili kardeşimiz ve ağabeyimiz doktor Vart'ın hiç beklenmedik vefatından sonra, senin ne kadar ağlayıp perişan ve gözyaşları içinde inlemekte olup çektiğin iztirabatın derinliğini, ciğerimin dahilinde hissedoorum. Hayatın acı civleleri, biz insanlar için yaratılmış olup bunlara her zaman göğüs germenin icabatını takdir edeceğine inanoorum.

Doktor Vart'ı zatınız kısa bir zamandan beri tanımakta olduğunuzu gazetada okumuş idim. Rahmetli'nin ne kadar eyi bir insan ve âlicenap olduğunu, sankim benim elimde büyümüş gibi bilerek babası merhum Vartanyan'ın hâtırası önünde de ihtiram duruşu yaparak duruorum. Kumkapı'da, Udi Nevres mahallesinde oturur iken Vartanyan nalburluk yapmakta olup, oğlu İstepan Vart da babasının yanında çalışır iken son derece terbiyeli ve nâzik bir çocuk olduğunu ve okumaya heves ettiğini bilirim. Buradaki mektebini bitirip diplomasını aldıktan sonra, babasının parası ilen İngiltere'ye gidip doktor olmak istediğini duymuşumdur. O zaman Civelekyan'ın evinde otururken, alt kattaki çıkıkçı Hafız hanımdan bu zenaatı öğrenmiye heves ederek çıkıkçılık ve muskacılığı biraz ilerletip, ondan sonra İngiltere'ye gittiğini Osep efendi ağnatmış idi. Ondan sonrasını kendisinden hiçbir haber alamayıp, anca babasının vefatını duymuşumdur. Şimdi de ağnaşılıyor ki, İngiltere'ye gidinces çok menşur olup birinci sınıf çıkıkçı olduğunu ve sosyetenin çıkan kemikleri olursa, eyi yerleştirdiğini gazetalarda okumuşumdur.. Ne ise.. Allah rahmet eylesin ve nur içinde yatsın der iken aklıma gelmiştir ki, kendisini toprağa gömmeyip ateşte yakarak küllerini bir şişeye koyduklarını duydum. Allah cümlemize başka acı göstermesin evlâtçığım..

Doktor Vart'ın vefatından sonra senin de ne kadar iztirabat ilen kavrulduğunu eyicene ağnoorum. Lâkin, hiç aklına gelmiş midir ki, sen bu kadar mahzunluk ilen çırpınırken, seni düşünen ve gözyaşlarına ortak olan bir ablan vardır?..

Evet, bu ablan vardır ve seni bağrına basmıya her zaman için âmâde olduğunu tebşir ederim.

Yavrucuğum, ben İstanbul'da, Tarlabaşı'nda oturmakta olup memleketime Tarlabaşı'ndan hizmet eden Agavni Nazaryan adındaki ablan sayılırım. Ben, on sekiz seneden beri, senin gibi tatlı, civelek ve şirin genç kızların ablası olmak ilen, hem onları himaye ve hem de geçindirerek, kendim de bir ekmek parası kazanoorum.

Evim gayetle lüküs ve konforlu olup Evropa'da bile böyle evlerin az bulunduğunu birçok kimseler söylediğini hatırlatırım. İstanbul'da çalışmak, İngiltere'deki gibi zor olmayıp, gerek ahlâk zabıtasından ve gerek turizim işlerinin baylarından çok kolaylık görerek işleri gayetlen iyi ve sağlam bir şekilde idare etmekteyim.

Doktor Vart'ın vefatı çok acı bir ölüm olup, lâkin bunun artık hiçbir çâresi bulunmadığına binaen, üzülmemeni ve hayata sımsıkı sarılmanı icap etmektedir. Burada da benim eyi bir doktor Vart'ım mevcut olup, çok iş çıkarmasını bilen bir adamdır. Siyah gözlüklerini takarak gülyağı ticareti adı ilen iş görmekte ve Evropa'dan güzel kızlar getirerek buradaki piyasayı canlandırmaktadır. Demokratlara çok eyi hizmet ettiğini göstermiştir ki, şimdikiler de kendisinden azamî istifade ilen, son derece memnun kaldıklarını söylemişlerdir. Bu işin utanılacak bir tarafı olmadığından ve memlekete hizmet olacağından Türk Doktor Vart'ının kanatları altında çalışmıya, seni hararet ilen dâvet ederim. Bizim de burada ekstra Profumo'larımız ve çok kalabalık Lord Astor'larımız vardır. Ben her ay yalnız üç Profumo'dan sekiz bin lira aldığımı ifade etmek ilen şeref duyarım. Elimde 15-16 tane kadar Lord Astor'um mevcut olup bunlardan bazıları çok hovarda insanlardır ve yaz aylarında İstanbul'a gelerek tatillerini burada geçirir iken ay mehtabı da çıkar ise, Agavni ablan bir mehtapta, iki arsa parası çıkarmaktadır..

Yavrucuğum, şu ölümlü dünyada eyi diyne beni.. Gazetada okuduğuma nazaran, senin bir misafirliğin 15 sterling kadarmış. Bu da bizim paramız ilen 500 lira eder.. Eğerkim sen buraya gelir isen, harcı ve masrafı bana ait olmak üzere, senin ile 1000 lira üzerinden kontrat yapacağımı bildiririm. Ev kirası, elektrik, havagazı ve telefon bendenize ait olup her gün beş misafirliği de garanti ederim. Paraların İngiltere'ye transferi de bana aittir. Kuyumcu Şahinyan'a burada Türk parası vererek kendisinden bir mektup alıncas bu mektup ilen Londra'da istediğin zaman ayni paraları sterling olarak alabilirsin.. Burada transfer için banka yolu kapalı olup, harice para götürmek istiyenlerin çoğu kuyumcu ve ihraçatçı mektupları ilen transfer yaparlar. Yaniya para meselesi için hiç merak etmiyesin.

Yavrucuğum,

Bu yaz İstanbul ehalisine çok hararet basmıştır. Ayrıca Suriye'den ve Mısır'dan gelen arap zenginleri de eylüle kadar buradadırlar. Özel teşebbüs bu sene çok canlanmış olup mutlaka yatırım yapmayı arzu edoor. Sen beni dinler isen hemen İstanbul'a gel. İster isen yanına Mandy ilen Ricardo'yu da al.. Burada size güzel bir ev döşeyeyim. Odaların birer tanesine de aynalar taktırayım. Duvarlarına küçük delikler açtırayım. Yatakların üzerine de birer kamçı koyayım. Eyi bir eğlence sezonu yapalım burada.. Eğerkim kabul eder isen, bana çabukçana bir haber yollıyasın ki, Ada'daki kulübe, Suadiye tarafına, bir de Şişli'deki evli müşterilerime hemen bir ilânat geçeyim. Apartımanı döşeyeyim, her bir hazırlığımı tamamlıyayım. Sonra Ankara'daki müşterilerime de bir haber yollıyayım. Çünküm onlar her istedikleri zaman benim dâvetime istedikleri zaman gelemeyip, ancak vazife seyahati deyi gelebileceklerini söylemişlerdir bana..

Canım evlâdım Christine'ciğim,

Agavni abla'nın yüreğinde nasıl bir şefkat mevcut olduğunu ancak buraya gelinces ağnıyabilirsin.. Bu yürek ancak memlekete hizmet aşkı ilen çırpınmaktadır. Sakın hamilelikten de korkmıyasın ki, beş yıllık plânda doğumun kontrolu yapılacak olup çocuk doğurmıyan kadınlar için prim verileceğini duymuşumdur.

Eğer gelecek isen, biraz acele etmeniz lâzım gelecektir. Şimdi burada plânın yatırımları başlamıştır. Yollar, fabrikalar ve santrallar yapılmaktadır.. Ağnarsın ya, biz ancak böyle zamanlarda çok iş görürüz.

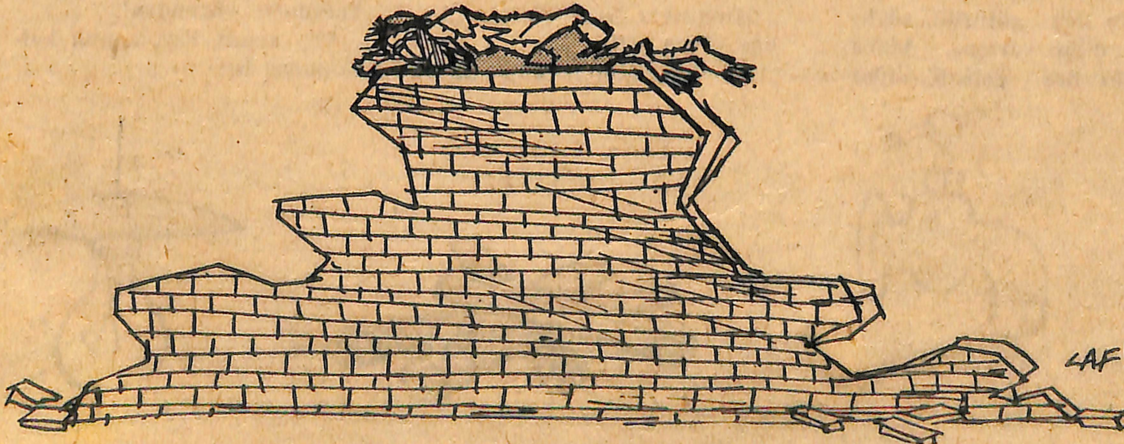
Evlâtçığım, beni diyner isen kalk buraya gel.. Burada yakalanıncas rezil olma korkusu katiyen yoktur. Çünküm burada herkes rezilliğe senelerdenberi alıştığı için, hiçbir rezalet önemli sayılmıyacağını bilesin.. Şimdiye kadar ne rezaletler meydana çıktı ise de, kimsenin aldırış etmemesinden bu rezaletlerin çabucanak unutulmuş olduğunu bilesin.. Burada Başbakanlar bilem, nikâhsız kadından çocuk doğurttuğu halde, «erkek adammış» deyi herkes iftihar olmuştur. Başbakan kasasından kadın donu çıkıncas, bayrak gibi sallandığı vakit, ehali penbe midir, yoksam yeşil midir deyi merak ilen bakıp sonra da adamın erkekliğine gülmüştür. Böyle rahat melmeketi başka yerde kolaycana bulamıyacağından, Mandy ile Ricardo'yu yanına alarak hemen buraya gelesin. Geleceğin tarihi bildirir isen, ben de marangozu çağırarak duvardaki delikleri açtırıp, içine adeseleri de yerleştirip müşterilerime haber göndereyim. Adana'daki acentam da, şimdiden harekete geçip pamukçular ilen görüşmesini münasip bulurum.

Sevgili sultanım Christine'ciğim,

Agavni ablan seni hasret ilen kucaklıyarak yanaklarından öperken, yerli Lord Astor'larına da eyi bir müjde vermek için sabırsızlık ilen çırpındığımı bildirerek acele mektubuma cevap beklerim nonoşum...

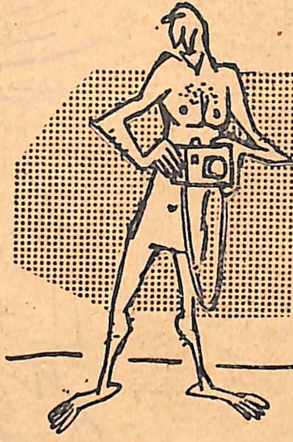
Turizmi kışkırtma ve fışkırtma Derneğinden, Tombullar güzeli:

Agavni Nazaryan

«Utanç duvarı!»

«Bir turisti soyup çırılçıplak bıraktılar..» — Gazeteler —

Yazısız

Ankara MEKTUPLARI
Nimet Arzık

Devede kulak...

Tanrı, biliyorsunuz, iki şeyi kendisi dağıtırmış: İlham ve rızk... Ötesini Melekleri vasıtasıyla bölermiş canlıların arasında...

Sıra kulağa gelmişmiş... Kulak dağıtılıyormuş canlılar arasında... Deve de geç kalmış, eşek te... Melek te, dalgınlıkla, eşek için ayrılan mandalina dilimi gibi kulakları deveye vermiş, deve için, cüssesine uygun kulakları da eşeğe...

Eşek fakir, direnmemiş... Deve direnmiş! «Yahu burda bir yanlışlık olacak. Bu işitme cihazı benim şanıma lâyık değil» diye...

Melek itiraf etmiş: «Bir yanlışlık oldu deve kardeş, seninkiler eşeğe takıldı. Olmuşla ölmüşe karşı birşey elden gelmez. Amma sen kulaklarını ara sıra görmek istersen, eşeğin peşinden git, görürsün!..»

Ben düşünüyorum. Herhalde kendilerine «kulak» ayrılmıyanlar da vardı. Ya onların tesellisi n'ooolsun?.. Kimin peşinden gitsinler diye!.. Onlar galiba gördecekleri, duyacakları, özledikleri olmadığı için «peşten» gitmezler, başta giderler hep...

(Bu masum hikâyeciği koydurun Yusuf Ziya bey... İhtiyar Karga ve Garibim hikâyesini koymadınız... Karadenizliler ve Ayının hikâyesini koymadınız, Lafonten'in, Rejim değiştirmek istiyen Kurbağalar masalını koymadınız... Biz de artık işi çok masum tarafından tutturduk... Nerdeyse artık «patlıcan» hikâyeleri anlatacağız, Hüseyin Cahid merhum gibi... Bir zamanlar Abdülhamid'in burnu büyük olduğu için, «Burun» lâkırdısı edilmezmiş... Şimdi kulak lâkırdısı mı edemiyeceğiz?.. Uuuf, ben artık bütün uzuvları sağlam insanlar arasında yaşamak istiyorum. Siz?..)

Bizdeki atasözleri

Bizdeki Atasözleriyle muazzam etüdler hazırlanabilir, toplumu inceliyen... Bir tanesini yeni öğrendim:

«KURDUN ADI ÇIKMIŞ, DÜNYAYI TİLKİ YAKMIŞ...»

... Ve hâlâ yakmakta devam ediyor!... Daha uzun zaman edecek miiii?...

Karıncalar...

Eskiden, Fransız mekteplerinde yetişenler bilirler. Tarih kitapları, Fransa'da oldukça «partizan» şekilde hazırlanırdı. Talebenin eline geçmeden önce, bizimkiler ses etmesin diye, bazı sahifeleri tutkallarlardı... Bizleri ilgilendiren de bu tutkallı sahifelerdi en çok: Ateşe tutar, suya batırır, görmeğe uğraşırdık tutkallananı...

Şimdi de aşağı yukarı o durumdayız: Tutkallı sahifelerimiz var!

Onun için masala sığındık, tâ Tevrata kadar:

Bir yerde muazzam bir âfet olur. Yüzlerce kişi ölür. Bu ölenlerin arasında fenalığıyla ün salmış iki kişi de varmış. Hayatta kalanların biri dövünürmüş:

— «Hey Allahım, Allahım... İki kötüyü yoketmek için buncanın hayatına nasıl kıydın?» diye...

Dövünmekten bitap, uykuya dalmış... O uyurken, yere uzanmışmış ta, karıncalar bacağın üstünde gitgele başlamışlar... Sarmışlar bacağını... Bir tanesi öyle acı sokmuş ki onu, avucunu şak diye yapıştırıp, topunu birden ezmiş can havliyle... Ve rüyasında bir ses duymuş: «İki kötüyü yoketmek için, bunca canın hayatına nasıl kıydın diyen sen, bir tek karınca acı soktu diye, diğer masumları nasıl ezdin?...»

Sahi nasıl ezmiş?... Nasıl ezmişse ezmiş, amma işin nazik tarafı, ah nazik tarafı, o «acı sokan» karıncayı bulmak zaten!

Ben buldum... Çok acı sokuyor!

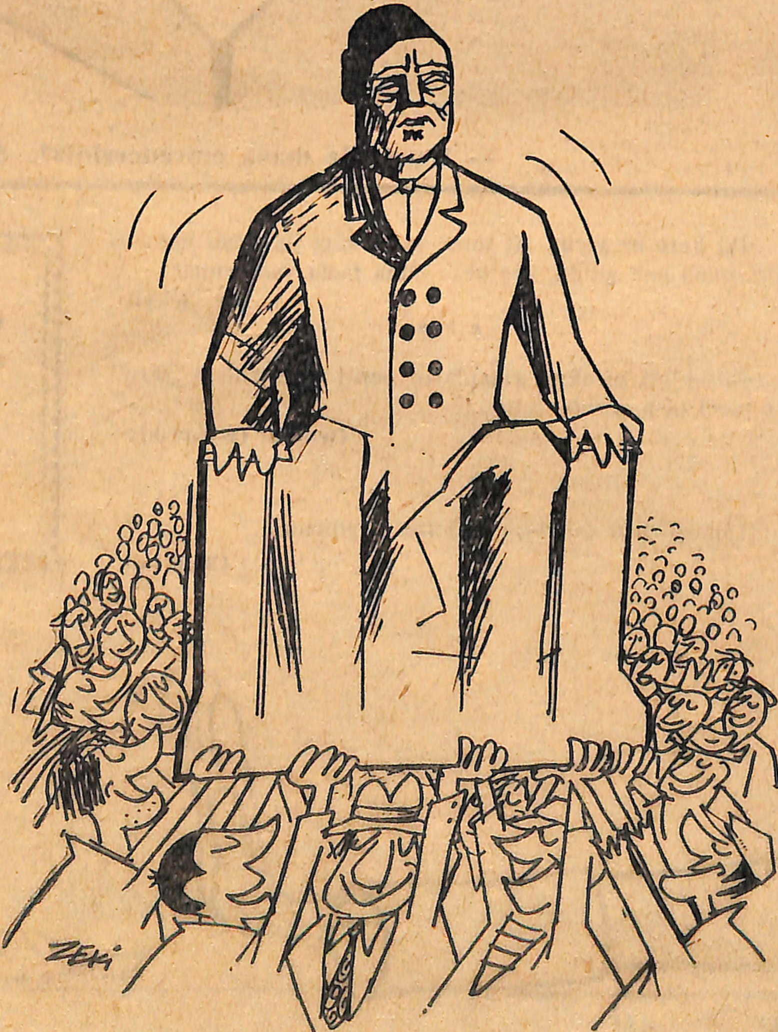
Anema zindanları!

Acep bunları kaç İstanbullu bilir?... Ka'riye camiinin yakınından başlar bu zındanlar... Zaten başka, ismini bilmediğim bir camiin avlusundan girilir... Ve yedi kat yerin dibinde Haliç'e kadar devam eder... Çok az kişi görmüştür, amma görülecek şeydir... Dehlizli, kuyulu, binbir odalı (işkence odası tabiî), yani insanlar, insanların ıztırabı artsın diye ne düşünebilirlerse, var orda...

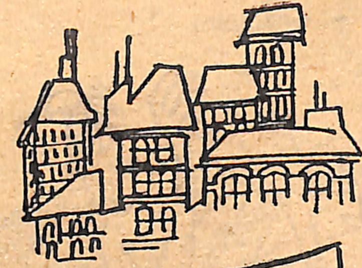
«Anema», mimarın ismiymiş... İcabına bakılmış, yeraltı yapısı biter bitmez, övünmesin, anlatmasın, sır vermesin diye (Ah, ah... Ne güzel zamanlarmış!) Yalnız ruhu şadolsun diye de ismi verilmiş eserin... (Ah, ah!.. Ne güzel zamanlarmış gene!..)

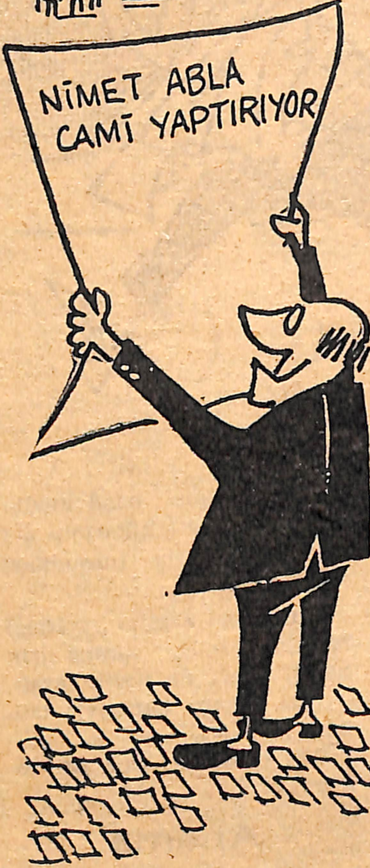
Bundan 30 sene evveline kadar gezilirmiş. Fakat bir gün İstanbul'a bir Bulgar heyeti gelmiş: Beş kişilik... Anema zındanlarını gezmeğe beş girmişler, dört çıkmışlar... Beşincisi katiyen bulunamamış... Nereye düşmüş, nereye sıkışmış, nerede kaybolmuş belli değil... O zamandan beri «soğukluk» doğmuş insanlarda bu yere karşı... Enteresanı şu: Yedi kat yerin dibinde bu zından, politikacılar için yapılmışmış... (Ah ah ah, dedim ya, ne güzel zamanlarmış!..)

«Mithat Paşa'nın heykeline yer bulamıyorlar» (Gazeteler)

Halk — Başımız, üstünde yerin var!..

Mezad malı!

Aşk maceraları bir vakitler dillere destan olan bir kadına ait eşyanın müzayedesi oluyordu. Birçok genç ve güzel kadınlar bu cidden nefis eşyadan bazılarına pey sürmek üzere mezad mahalline gelmişlerdi. Fakat, fiatlar o kadar artırılıyordu ki birşey satın alabilmenin imkânı yoktu. Genç bayanlardan biri orada bulunan bir zata bu halden şikâyet etti.

O zat gülümsiyerek dedi ki:

— Anladım güzelim! Siz bu eşyayı sermayesine almak isterdiniz değil mi?.

* * *

Dediği dedik...

Kırda, mayolu bir kadının kesik bir ağaç gövdesine çıkıp kendini çimenlerin üzerine attığı gören birisi, oralarda yemek sofrası hazırlamakla meşgul olan adama sordu:

— Ne yapıyor bu kadın böyle, denize atlar gibi kendini yere atıyor?

Adam omuzlarını silkti ve:

— Aldırmayın, dedi. Evde iki saat tartıştık: O illâ denize gidelim diye tutturdu. Ben de: «Pazar günü aile ile plâja gitmek felâkettir, kıra gidelim daha iyi!» dedim. Nihayet buraya geldik, geldik ama o hâlâ dediğini yerine getirmek sevdasında...

* * *

Saat kaç?

Adam otelde bir oda tuttuktan sonra kâtibe:

— Yarın sabah erkenden trenim var! Beni saat altıda uyandırın diye tembih eder.

— Merak etmeyin efendim der kâtip. Burada herşey dakiktir.

Adam rahat bir uyku çeker, sabah kapı «güm güm» vurulur, kâtibin sesi duyulur:

— Saat altı!

Adam kalkar, kâtibin uzaklaşan ayak sesleriyle birlikte kapılara vurup: 6.30, 6.45, 7.30, 8.15, 9.00 dediğini duyar...

— Nasıl bir masa emredersiniz?.. Şu mavi

İki kere az yiyin, iki misli fazla için, üç misli uyuyun, dört misli çok gülün, beş kere daha fazla yaşarsınız!..

Dr. Jekyll

* * *

Düşenleri bırakın, kalanların hepsi ileri atılsın, yaralılar nasıl olsa geride kalır...

General Ostrovskiy

* * *

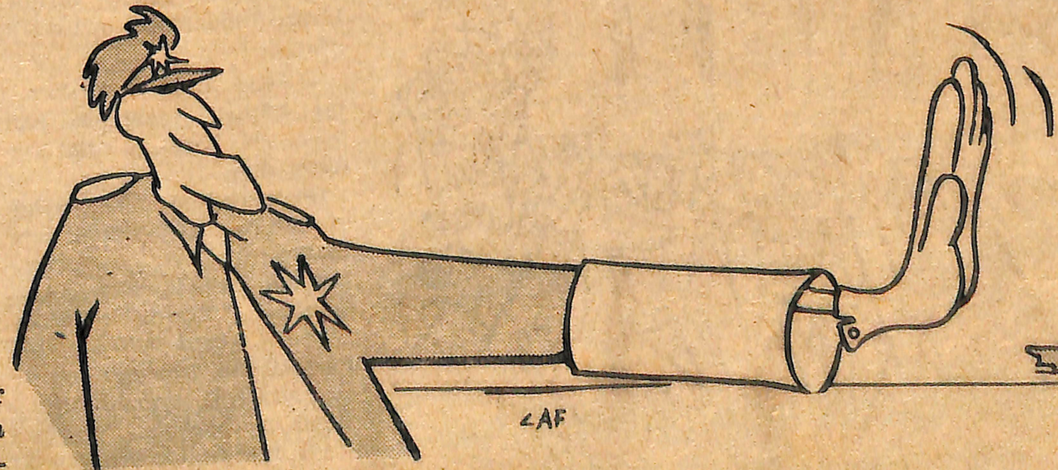
Döğüşürken şakalaşan adama bayılırım.

Churchill

Koc
Lâ

— Hani, cami yaptıran bir kaç kişi daha çıkarsa dünyada müslüman olmayan kalmıyacak!

«Trafik kaidelerine riayet

...enize karşı mı olsun, şu sarışın kıza karşı mı?..

Tazminat!

Adamın biri Beşiktaş iskelesinde avaz avaz bağırıyordu:

— Cankurtaran yok mu? Karım denize düştü, sağ çıkarana yüz kâğıt veririm...

Sandalcılardan biri hemen olduğu gibi denize daldı ve ileride batıp çıkan bir kadını kıyıya çekti. Sonra, üzerinden sular sızarak, bağıran adama yaklaştı:

— Bayım, dedi, bayanı kurtardık işte...

Adam, canı sıkkın bir tavırla:

— Evet ama, dedi, zahmet oldu size.. Ben uzaktan karım sanmıştım, meğer kaynanammış!

Sandalcı hemen elini cebine attı:

— Ya.. Vah vah.. Peki üste ne kadar vereceğim?

* * *

Aptallık..

Yeni sevişiyorlardı. Kadın çok güzeldi. Erkek de o nisbette aptal, sersem bir mahlûktu. Bir aralık damdan düşer gibi yumurtladı:

— Şu aptallık ne güzel şeydir.

Kadın kıvrak bir kahkaha attı:

— Doğru, ne mutlu sana!..

* * *

Sıkıntı

Adam artistti. Yani iyi niyet sahibi idi ama, parası yoktu. Bir gün terzisiyle karşılaştı.

— Korkma, dedi, bu ay borcumu ödeyecek gibiyim. Zira geçen ay çok sıkıntıda idim, fakat bu ay sıkıntıyı attım...

Terzi, mütevekkil başını salladı:

— Vallahi bilmem, dedi, sıkıntıyı değil ama, bana kalırsa sen sıkılmayı atmışsın.

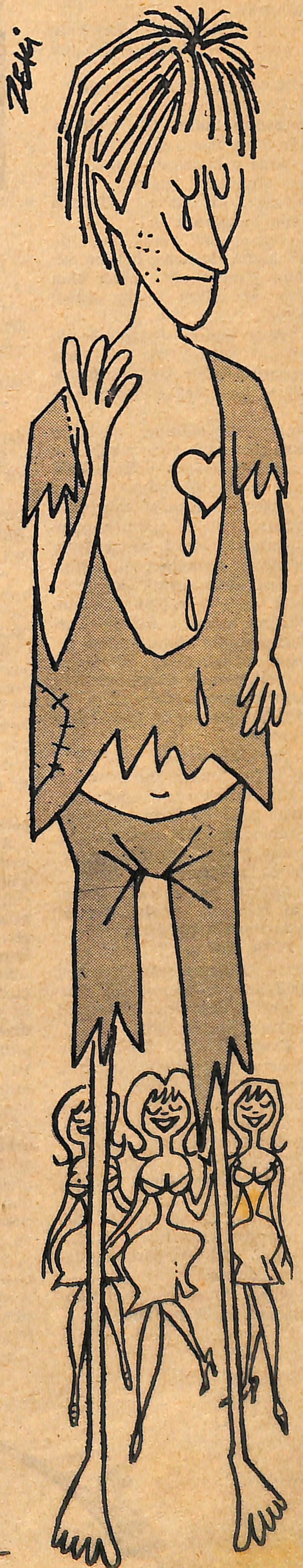
* * *

Müdafaa!..

Hâkim hırsıza sorar:

— Geçen akşam, içinde mücevher bulunan 90 kiloluk bir kasayı çalmakla itham ediliyorsunuz? Müdafaanız için söyliyecek sözünüz var mı?

— Halsiz zamanıma rastlamış hâkim bey!..

...man
...lar

Zengin değilseniz, bari terbiyeli olun.

(Danimarka ata sözü)

* * *

Parasız adam dişleri dökülmüş kurda benzer.

(Fransız ata sözü)

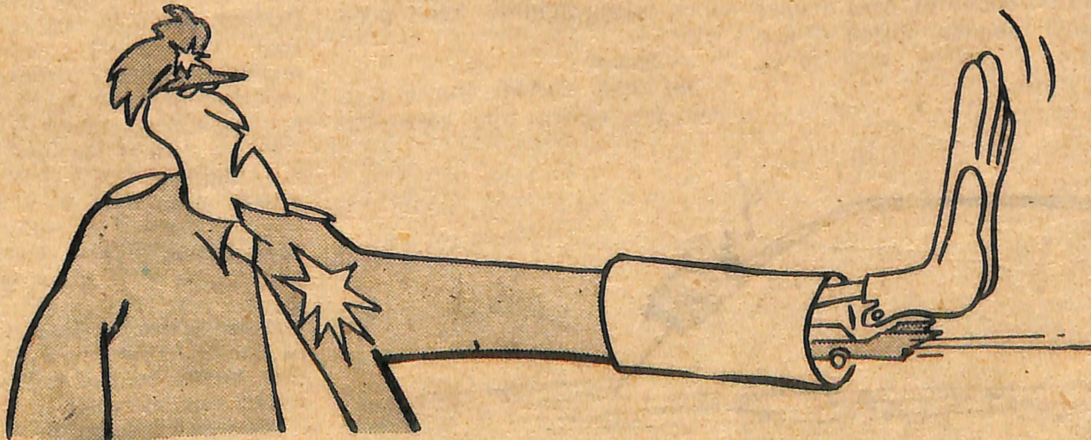
* * *

Para konuştuğu zaman hakikat susar.

* * *

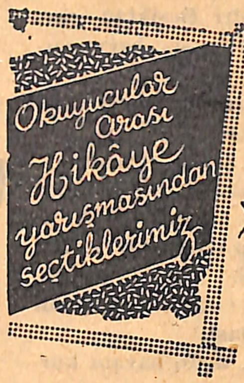
Parayı körler bile görür.

(Çin ata sözü)

...ilmiyor..» — Gazeteler —

Yazısız

EVET HAYIR

Fatma hanım odaya girdiğinde, Suzan banyodan yeni çıkmıştı.

— Sabah sabah bu ne banyosu Suzan?

— Şey... Annecim, Leylâ'nın yaş günü toplantısına gideceğim de...

— Leylâ mı? Kim bu Leylâ?

— Sen tanımazsın...

— Benim tanımadığım bir insanın evine nasıl gidebilirsin?

— Ama arkadaşım anne... Nezaket gösterip çağırdı. Eğer gitmezsem bir daha dünyada yüzüne bakamam.

— Suzan, bak kızım. Seni bu güne kadar kazasız belâsız getirdim. Kısmetinde yazılı olan erkeğe sağ salim teslim etmek isterim.

— Peki, bunun söylediklerinle ilgisi ne? Masum bir yaş günü eğlencesine böyle kötü gözle bakacağını hiç beklemezdim senden.

Bunları bir solukta söyleyen Suzan, sahte bir somurtuşla kurulanmaya başladı. Yanındaki insan yabancı olmadığı için gayet serbest hareket ediyordu. Bornozun önü bir açılıp kapanıyor, yumuşak tüylü kumaş genç kızın fildişi tenindeki su tomurcuklarını âdeta zevkle içiyordu. Kızının eşsiz güzelliği karşısında Fatma hanım: «Sinema artistleri görseler Suzan'ı, film çevirmeyi filân bırakıp, ölünceye kadar çıkmamak üzere bir manastıra kapanırlardı» diye düşündü. Yumuşak bir sesle hitap etti kızına:

— Söylediklerimde kötü bir kasıt yoktu Suzan. Bu güne kadar elin, erkek eline değmedi. Onların nasıl canavar olduklarını bilmezsin. Bir açık yakalamasınlar kızda. Hemen yararlanmaya kalkarlar.

— Partide pek erkek olmıyacak ki. Hepsi de tanıdık. Kız arkadaşlarımın ağabeyleri.

— «Öyle mi?..»

Fatma hanımın sesindeki hoş görürlüğün farkına varan Suzan, ümitle doğruldu. Sütyenini takmaktan vazgeçmişti.

— Evet annecim. N'olur izin ver kızına. Bak bugün gideyim, bir daha gitmem.. Hadi...

Kızının ısrarı karşısında daha fazla dayanamadı Fatma hanım. Sütyenini bağlamasına yardım ederken, onu daha fazla üzmenin doğru olmıyacağını düşündü.

— Bir şartla izin veririm...

Suzan, müthiş sevinmişti. Geriye dönerek boynuna sarıldı annesinin. Sütyen gene takılamamıştı yerine.

— Yaşşa annecim. Sen dünyadaki annelerin en iyisisin.

— Dur kızım, daha şartımı söylemedim ki?...

— Neymiş o şart?

Fatma hanım yutkundu, ciddileşti...

— «Bu, erkeklerle ilk yakınlaşman olacak.» dedi.

— Evet...

— Erkekler pek öyle itimat edilecek mahlûklar değillerdir.

— ?...

— «Eh... Sen de çok, çok güzel bir kızsın maşallah.»

Su son sözlerde Suzan'ın yüzü kızardı, ürkek ürkek sustu.

— O ağabeyler de erkek olduklarından sana sokulacaklardır. Şimdi kulaklarını iyi aç, şartımı söylüyorum.

— Söyle annecim.

— Bu erkeklerin hiçbir sözüne EVET demiyeceksin. Anladın mı?

Arada tekrar sütyeniyle uğraşan Suzan, şartın yerine getirilmesi güç bir şey olmadığını anladığı için sevinçle yeniden annesine sarıldı ve tabiî işi gene yarım kaldı. Dikbaşlı, asi göğüsleri hapsedilmek istemiyorlardı sanki!

— Şartının eksiksiz yerine getirileceğine inan annecim.

Aslında Suzan, iznini aldığı partiye annesine söylemeden iki gün önce gitmişti. İnanılmıyacak derecede saf bir insan olmasına rağmen gene de insandı. Hem de dişi bir insan. Hislerine kapılmış ve hayatının ilk yalanını söylemişti nihayet. Ama vicdanı rahattı. «Annemin şartını yerine getiririm, olur biter» diye düşündü. Bakalım erkekler annesinin söylediği gibi miydi? Hiç zannetmiyordu. Tanıdığı ilk erkek olan Ahmet'ten bunu öğrenecekti bugün. Partide tanıştıkları günü düşündü. «Benimle arkadaşlık eder misiniz» demişti Ahmet. Bütün saflığına rağmen Suzan da Havva'nın soyundan geliyordu. İç güdüsü bu teklifi kabul etmesini söylemiş ve hayatının ilk yalanına itmişti onu. Zarlar atılmış ve oyun başlamıştı. Oynanan oyun şu, ya da bu olabilirdi. Ama olanlar sütyene olmuştu. Suzan o gün blûzunu doğrudan doğruya tenine giydi...

* * *

Şehrin bir başka yerinde, klâsik bir bekâr odasında en az Suzan kadar heyecanlı görünen bir erkek, su bardağının kenarında keskinleştirdiği jiletle traş olmuş, yüzüne krem sürüyordu. «Ne temiz iş aldım» diye düşündü saçlarını tararken. Somyanın şiltesini kaldırdı ve altından ütülendiğini sandığı pantolununu çıkardı. İçine girerken «Boş ver, idare eder» diye mırıldandı.

* * *

Oldukça sıcak bir ilkbahar günüydü. Suzan ve Ahmet, vapurun en alt salonunda uzun zamandır konuşmadan oturuyorlardı. Aşağı inmelerini kız istemiş, Ahmet de işin kolay olacağını sanmıştı. Ama vapur Marmara'ya açıldığı halde hâlâ bir şey yapamamıştı. Canı sıkılıyordu çok.

— «Ne güzel bir gün değil mi?»

Genç kız başını salladı. Eh başlangıç fena değildi. Bu hızla giderse 1987 de öpebilirdi kızı!

— Soğuk birşey içer misiniz?

— Hayır...

Suzan bu cevabı verirken son derece memnundu. Annesinin sözünü tutuyordu işte. Ahmet'in somurtmasına mâna veremedi yalnızca.

— Burası çok sıcak, hırkanızı çıkarmak istemez misiniz?

— «Hayır...» Bu atak da boşa gitmişti.

— Ama dışarı çıkınca üşürsünüz...

— «Olsun...» Suzan endişeyle doğruldu. «Olsun» lâfının şarta aykırı olup olmadığını düşündü. Sonra düşüncesinin saçmalığına güldü.

— Neden güldünüz?

— «Hayır... Şey yani hiç!»

Bu karşılık Ahmet'in moralini iyice bozmuştu. Kıza baktı, muzip muzip gülüyordu. «Bu işte bir bit yeniği var» diye düşündü.

— Soğuk birşey içseydiniz iyi olurdu. Serinlerdiniz... Serinlemek istemediğinize emin misiniz?

— Hayır...

Bu sefer afalladı Ahmet. Gülsün mü, ağlasın mı, kestiremiyordu. Her söylediği lâfa hayır cevabını almıştı. Fakat bu hayırların çoğu kendi teklifleri ile ilgili değildi. Düşündü düşündü. Bir şeyler sezinliyor, ama bunları bir türlü çözümliyemiyordu. İç güdüsünün emrettiği yolda yürümeğe karar verdi. Madem ki her sözü, HAYIR'la karşılanıyordu...

— Şey... Elinizi tutmamda bir mahzur var mı?

— Hayır!

Ahmet sevincinden ne yapacağını şaşırdı. Nihayet düğüm çözülmüştü. Öte yandan Suzan da memnun görünüyordu. Eline bir yabancı elin dokunması, şimdiye kadar duymadığı bir hazla doldurmuştu içini. Annesinin sözünden de çıkmıyordu ayrıca. Genç adam biraz daha cesaretlenmişti.

— Hırkanızı çıkarırsanız üşümezsiniz, değil mi?

— Hayır...

Boğazında yayılan ılık ılık birşeyleri yutkunarak kıza yardım etti Ahmet. Suzan'ın çıplak kolları ve blûzunun yaka aralığından gülümseyen hür göğüslerinin önemli bir parçası, görüş sahası içinde bütün ihtişamı ile ortaya çıktı.

Hırkayı çıkarmak üzere omuzlara yükselen kemikli erkek eli bu çıplaklıkta geniş bir yeri parselledi. Birlikte başka bir âleme göç etmişlerdi o anda.

İskeleye yanaşan vapurdan sarmaş dolaş inip dile doğru ağır ağır ilerlediler. Gözlerden uzak bir köşede sualli cevaplı bir hayli seviştiler. Suzan annesinin şartına uymuş, hep hayır demiş ve erkeklerin canavarlıkla alâkaları olmadığına inanmıştı.

* * *

Evlerine giden yolun başında ayrılırlarken Ahmet, gözleri sevgi dolu sordu:

— Bu günkü gezmemizden memnun musun?

— Evet...

Karşılıklı bakıştılar ve çılgınlar gibi gülmeye başladılar. Koca gün boyunca ilk defa evet demişti Suzan. O da günün sonunda!

Kızının kapıdan girerken bile gülen gözlerine şüpheyle baktı annesi.

— Nasıl? Şartımı yerine getirdin mi Suzan?

— Evet annecim. Yalnız bir defa...

— Evet bir defa?..

— Evet dedim.

— Neee?...

—Korkma annecim, bu evetten kötü birşey çıkmadı ki... Partinin sonunda Leylâ'nın ağabeyi «Bu günkü toplantıdan memnun musun?» dediği zaman söyledim onu da. Hayır demek kabalık olmaz mıydı?

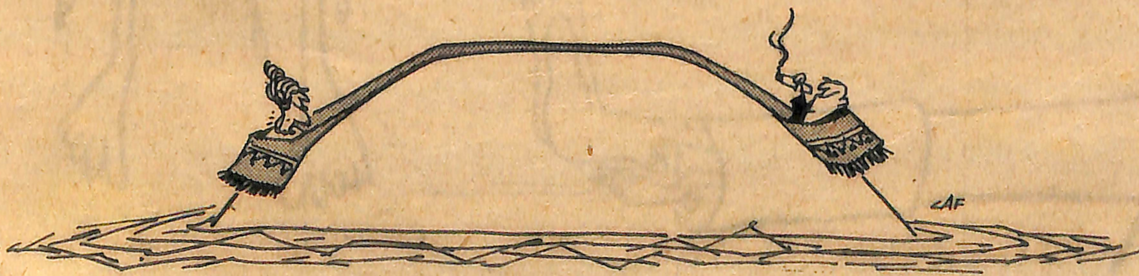
Fatma hanım ferahladı:

— Haklısın kızım, çok iyi etmişsin. Ama beni epey korkuttun ilk başta. Erkeklere evet demek genç kızların başına hiç umulmadık kötü şeyler getirebilir.

Suzan içten bir inanışla başını salladı: «Eğer hep evet deseydim, bugün bu kadar güzel geçmezdi belki de!» diye düşündü.

Anne de kız da rahat bir uyku uyudular o gece...

Ersan Uysal

Heybeli ada!

Köylü dayı

Köylü dayımızı severiz. Halkçıyız, köycüyüz. Onun kazancını, refahını isteriz. Zavallının hali yürekler acısıdır.

Fakat toprak mahsulleri fiyatlandı da biraz para kazandı mı iş değişiyor.

Köylü dayı tramvaya binse:

— O, o! Tramvaya bindi. Artık yürümüyor!

Diyoruz.

Lokantaya girse:

— Vay, vay! Lokantaya girdi. Durmadan atıştırıyor!

Diye yan yan bakıyoruz.

Saza gitse:

— Ay, ay! Hele şu keyfine bak! Su gibi para harcıyor!

Diye dudağımızı ısırıyoruz.

Koynundaki kesesi gözümüze batıyor:

— Amma da kabarık ha!

Kasketinde yağ, pantalonunda yama, pabucunda delik görmesek ağzımız açık kalıyor.

— Ne zamanlara kaldık yahu!

İstediği kadar dışarıdaki hoparlörde Onuncu yıl marşı «imtiyazsız, sınıfsız bir millet» olduğumuzu yüzümüze karşı bağırsın! Bize köylü ancak rıkkatimizi çekecek fıkaralığile hoş görünüyor.

Köylü dayımızı seviyoruz. Fakat yırtık çarığile, yağlı kasketile, yamalı pantalonile, katıksık ekmeğile, onu toz toprak içinde kucaklamak ve Kudüsteki ağlama taşı gibi üstüne kapanıp edebiyat yaşları dökmek için!

Allah köylüleri, şehirlilerin bu çeşit sevgisinden saklasın!

Orhan Seyfi ORHON

* * *

Nedim divanı

Bir mecliste şair Nedimden bahsediliyordu. Ercümend Ekrem dedi ki:

— Nedim'in ismini ne zaman işitsem dostlarımdan üç kişiyi mutlaka hatırlarım.

— ??..

— İlki bana bir Nedim divanı hediye etmişti. İkincisi onu bana gayet nefis surette ciltlettirdi.

— Ya üçüncüsü?

— O da bunu benden, okumak üzere aldı, götürdü ve bir daha getirmedi!.

* * *

Mahkemede

Misafirlikte bir başörtüsü çalmış olmakla sanık, saf tavırlı bir mahalle kadınına, hâkim soruyor:

— Sabıkan var mı?

— Hayır bay reis... Allahtan gayri kimseciğim yok!

Eski Defterlerden

Tavuk — Bak, senin kuyruğunu takmış...
Horoz — Ama, başına!

Libido

Sen sekizi daha dün bitirmiştin, afacan.
O güzel kız tam yirmi bahar görmüş bir fidan.
Uzun uzun bakarak sükût ettin bir zaman,
Karşısında değiştin, düğümlendi kahkahan.
O, goncası açılmış bir demet çiçek gibi,
Sen, uçmayı bilmiyen yavru kelebek gibi.
Şakasıyla incinip okşuyorken ağladın.
Acısını hissettin bilmediğin bir tadın.
Bu lezzet işte odur, bu acı işte o. Ey
Bir sıcak dalga gibi içinde yükselen şey!
Sen onu erken duydun, adı sonra bilinen
Bu mukaddes ateşin aslını sorma benden.
Güzelliğe, gençliğe pek güvenen o kızı,
Bir de seni gördükçe kalbimde duydum sızı.
«Neden çocuğum?» diye belli ki yandı için,
Dünyaları verirdin on beş yıllık fark için.
Dünyayı verme oğlum, esirgemem ben senden
Benim otuz sekizi paylaşalım istersen!

İbrahim Alâettin Gövsa

NOT: Cinsî meyli ruhî hayatın esası addeden ve «Panseksüalism» in vazıı olan Viyanalı doktor Freud, çocuklarda duyulan müphem aşka Libido ismini veriyor.

Hangisi deli?

Vaktiyle boğazına düşkün harem ağasının biri kendine hususî bir ahçı tutmak istemiş, öteye, beriye ısmarlamış, bilhassa gayet usta olmasını tembih etmiş. Bunu duyan alaycının biri, delinin birini yakalayıp:

— Bana bak, demiş, sana güzel bir iş buldum, büyük bir yere ahçılığa göndereceğim, istediğin gibi yer, içer, ayda yirmi, otuz lira para alırsın!

Deliyi harem ağasına göndermiş... Ağa hazretleri, biçare mecnunu karşısına alıp sormuş:

— Ne istiyorsun herif?

— Efendim ahçı istemişsiniz.

— Sen ahçı mısın?

— Evet efendim.

— Söyle bakayım, pilâv nasıl pişer?

— Efendim, evvelâ pirinci alırsın, güzelce sabunla yıkarsın, sonra kaynar suda haşlar, güneşe serersin, iyice kuruduktan sonra içini oyar...

— Ne ile oyacaksın?

— Bıçakla!

— Buraya kadar ustalığına diyecek yok... Amma, pirinç bıçakla oyulur mu hiç, burgu ister!

— Evet amma... Ya burgu yoksa...

— Alırız.

— Öyle ise burgu ile beraber bir de rende alın!

— O ne olacak?

— Pilâv rendelenmeden yenir mi?

— Aferin, aferin, gözüme girdin! Şimdi anladım ki tam bir ahçı imişsin! Haydi mutfağa in, başla işe!

Karga

Gücendirmek istemiyormuş

Ercümend Ekrem naklediyor: Vaktile, arkadaşlarından «Korik» lâkabile maruf bir Kâzım Bey varmış. Son derece çirkin, fakat çirkinliği nisbetinde zekî ve zarif imiş. Bir gün Ercümend, kendisine sormuş:

— Kâzım sen annene mi benzersin, babana mı?

— Vallahi! demiş, ne diyeyim?.. Hiçbirini gücendirmek istemem!

* * *

İki arkadaş arasında

— Azizim bu kadının elinden, dilinden kurtulamıyorum. Bir gün muhakkak beni deli edecek!

— Canım, kolayı var: Ekiver gitsin!

— Ah birader. Sen onu bilmezsin, ben ekerim, o tekrar biter!

Filiz

Orhan Kemâl

Şu soluk basması içindeki kaça kadar okumuştu acaba?

— Buraya girmeğe heveslenİyorsun ama, tahsilin var mı?

Filiz gözlerini tozlu tahtaların aralıklarından dudakları acı morla sıvanmışa kaldırdı:

— Benim mi?

— Evet.

— Ortadan ayrıldım.

Üçü birden güldüler. «Liseden» dese gene güleceklerdi.

— Demek orta'dan?

— Siz?

Ne o, kendileriyle mi kıyaslamağa kalkıyordu kendini yoksa?

Morlu:

— Tahsilim orta olsa doğrusu gelmeğe cesarte edemezdim! dedi.

Annesi bugünlük yarınlık:

— Ben de.

Alkolik belâlı onlardan geri kalmadı:

— Doğrusu ben de şekerim. Bu zamanda Lise tahsilin olmadı mı...

— İş aramağa çıkmamalı!

— Çıkmamalı, doğru.

Filiz'in gözleri kararıyor. Demek bunların üçü de Liseli? Eyvaaah, olmadı. Az sonra gelecek patron, soracak. Lise diyecekler. O Orta'dan. Gülecek. «Orta tahsilinle ne diye geldin kızım?» diyecek. Keşke gelmeseydi. Birşey bahane edip çıksa. Çıksa da bir daha gelmese. Eve bir yalan atar. Nur'a da söylemez doğrusunu. Eteklikler, Çaça, spor pabuçlar, haftadan haftaya sinemaya gitmeler elvedâ! Elvedâ kediler, köpekler, sabahleyin mavi sulardan ıslak ıslak doğan güneş, bozuk parkeler, taksitçi, kasap, bakkal, manav elvedâ!

Göğsü inip inip kalkıyor. Bakmadan biliyor ona baktıklarını. Baktıklarını, sezdirmeden dalga geçtiklerini, içten içe kıs kıs güldüklerini. Ne diye bekliyor sanki? Nasıl olsa onu almıyacak. Onlar dururken ne diye alsın? Onların dudakları boyalı, elbiseleri yeni, pabuçları onunki gibi yamık topuklu değil. Hem canım bu küçücük daha. Onların kolları kalın kalın. En kurularının bile Filiz'in kolundan kalın kolu. Bacakları sonra. Bacakları da. Onların çantaları var. Rujları, kalemleri, pudriyerleri. Lise diplomaları da olduğuna göre..

Usullacık baktı. Bakışı bakışlarıyla karşılaştı ötekilerin. Tamam. Alayla bakıyorlardı. Şimdi eve nasıl gidecek? Nur'a bütün bunları nasıl anlatacak? Yalan uyduracak, belki de kurra çektiler, bana değil başkasına isabet etti diyecek ama, içindeki «Ben»e? Ona ne diyecek? Nasıl kabul ettirecek? Hayır hayır, doğruyu, dosdoğruyu söyliyecek en iyisi. Onların lise diplomaları vardı. Patron onlardan birini beğendi. Benim diplomam, rujum, kalemlerim, kalın kollarım, bacaklarım yok. Ben güzel değilim. Beğenmedi beni. Duyuyor musun Nur? Senin çok beğendiğin ablanı beğenmedi. Ben çirkinim, gösterişsizim. Sokakta lâf atanlar, arkamdan gelenler de ciddî değil. Dalga geçiyorlar benimle, eğleniyor, alay ediyorlar. Ben bu dünyada beş para etmem. Ben de neyim? Atom, Atomcuğum beni sen anlarsın! Nerdesin? Gel. Beni al burdan, götür limana. Üç bacalı o hani senin sık sık anlattığın kocaman vapura götür beni, bindir. Birlikte binelim. Sen yanımda ol. Basıp gidelim buralardan. Bir daha dönmiyelim. Annem mi? Ağlarsa ağlasın. Babama hiç acımıyorum. Gebersin. Ne diye arabasını sattı? Satmasaydı, bol bol tereyağı, reçel alırdı, yumurta, pastırma, sucuk alırdı, yerdim, kollarım, bacaklarım kalınlaşırdı. Benim de bunlar gibi rujlarım, kalemlerim, pudriyerim olurdu. Ne diye okulu Orta ikiden bırakaydım? Ortayı bitirir, sonra da liseye geçerdim. Liseden sonra Üniversite. Ah babacığım, ne diye arabanı sattın sanki? Ne araba, ne de Atom. Atom sen de yoksun. Bilsen benim şu andaki tutumumu, bana acırdın. Bana senden başka kimse acımaz benim istediğim biçimde. Nur, evet ama, onun acıması... mavi gözlü sarı saçlı üniversiteliyi istesem... hayır hayır, istesem de hiç kimseyi tavlıyamam. Duraktaki esmer oğlan bakmadı bile. Otobüs biletçisine boşver. İnsanın kolları, bacakları kalın kalın olmalı. Kilotum turuncu mu kavuniçi mi? Bunlarınki belki de naylondan, ya da orlondandır. İç çamaşırları da...»

Birden merdivenlerde birtatakım ayakların gürültüsü. Merdiveni biri değil, birileri çıkıyordu. Patron mu? Yanında arkadaşları da mı var? Kimbilir.

Soluk mavi basmanın altında çarpan yüreği. Kumaşın bir nabız atışı gibi kalkıp inişi. Geliyorlar, eyvah, eyvahlaaar olsun, geliyorlar. Şimdi nerdeyse içeri girecek, bakacak, alay edecekler. Evet evet, alay. Lise diploması, ruju, kalemleri yoksa ne diye geldi? Ama hayır, onaltı yaşında kız istemişlerdi ilânda.

Bunlar kadındı bayağı. Anaç anaç. Bir umut, pırıl pırıl, turuncu bir umut. Sahi, gazetedeki ilânda kız, onaltı yaşında. Bunlar. Dur bakalım. Amaaan şu merdivenler de, ne bitmez şeymiş? Ama hayır, bitmesin. Ne kadar gecikirseler o kadar rahat. Peki ama ne var utanacak? Çok çok «İşime yaramazsınız.» der. Arkasına bakmadan çıkar gider. Yalan söylemeğe ne hacet? «Gittim. Ortadan ayrılışım işlerine gelmedi. Onlara liseli lâzımmış. Olmadı. Çorapta çalışacağım. Nur, senin bir arkadaşınla tanıştık. Hani bir gün bizde saklanbaç oynamışsınız.. Hatırladın mı? O işte. Bana kendi çalıştığı fabrikada iş bulacak. Çorap fabrikasında çalışıyormuş. Kitapçı olmadıysa olmasın şekerim. Çorap daha iyi. Taksitçiden etekliklerimizi, bulûzlarımızı...»

Önce upuzun boyuyla daracık bir maşayı hatırlatan, kalın siyah bıyıklı bir adam, ardından tepe saçları dökük, tombalak ama sevimli bir başkası girdi. Daha arkadan da her haliyle kurda, tilkiye, sansara benzeyen bir başkası.

En önden girenin patron olduğu anlaşılıvermişti:

— Hah, geldiniz mi? Başka yok mu?

Tombalakla sansara döndü:

— Bu dördünün içinden birini beğeneceğiz!

Birden Filiz'e takıldı koyu siyah gözleri. Filiz indirdi gözlerini yerdeki tozlu tahtaların aralıklarına. Kaldırdı: Bakıyor. Sonra «Bakıyorlar» oldu. Üç baş yan yana geldi. Ötekilerin mor ruju, üzerlerinde beyaz beyaz PAA yazılı mavi çantalar öfke içinde. Filiz başını indirdi, kaldırdı, indirdi. Son kaldırışında patron yanına gelmişti:

— Senin adın ne?

Göğsünün solunda sıcak sıcak bir çırpınış:

— Adım Filiz!

— Güzeeel!

— Gerçekten de filiz gibi!

— Filiz gibi hakikaten..

Hırçın, mor, acı mor ses:

— Şu halde bana eyvallah!

Ardına bakmadan çıktı gitti. Ötekiler de arkasından. Ne patron, ne sansar, ne de öteki bakmadılar bile. Bu tamamdı. Bundan iyisi can sağlığı. Sansar'la patron değil de öteki, tepe saçları dökük, tombalağın öğrenmek istediği başkaydı. Babası, annesi var mıydı? Varsa neden çalıştırıyorlardı? Tam da okuyacak çağdaydı da, çalıştırmağa nasıl kıyıyorlardı? El kapıları üzerine hiç mi bilgileri yoktu?

Maşayı hatırlatan patron:

— Başlarım merakından ha! dedi.

Öteki sırıtarak:

— Ama ne?

— Sana ne oğlum herkesin cemaziyelevveli?

— Seni ne alâkadar ediyor?

— ......

— ...

Bakışlarından birden hoşlandığı tombalak adam vardı kırk yakınlarında. Yiyecek gibi bakmıyordu. Atom gibi bile bakmıyordu. Acıyor muydu? Öyle gibi geldi Filiz'e. Başı sıkışsa da koşsa, «Abi, abiciğim beni kurtar!» dese, gözünü budaktan sakınmazcasına kurtarır gibi geliyordu.

Patronla sansarı bırakıp salondaki odalardan birine girdi. Ne sansar, ne de patron farkına vardılar. Onların aklı Filiz'deydi. Sansar da gittikten sonra yalnız kaldılar:

— Gel bakalım küçük!

Sevmiyordu bu «Küçük» sözünü. Küçük değildi, onaltı yaşındaydı. Kocaman kız!

Rüyasında gördüğü depoyu hatırlatan bir yere girdiler. Tavanda rüyadaki gibi ufacık, tozlu bir ampul. Yığın yığın kitaplar. Rüyadakinden ayrı olarak, tahta bölmeler vardı. Bölmelerin ardında masalar. Masalardan biri patronun. Geçip oturmuştu bile.

— Bu masa da senin Filiz. Ben burada oldukça satışları idare ederim. Sık sık gitmem icap eder. O zaman benim yerime sen bakacaksın. Etraf kurtlarla dolu, sakın yüz vermeğe kalkma. Bak, sen çocuksun, küçüksün, yavrusun daha!

«Değilim!» diye geçirdi. «Pis bıyıklı, maşa. Senin öğütlerine ihtiyacım yok!»

— Anladın mı?

— Anladım..

«Anlamadım işte. Konuşacağım, herkesle konuşacağım bakalım. Sana ne? Sen neyimsin benim? Ne diye tersledin sanki? Zavallı. Nasıl da dargın dargın gitti!»

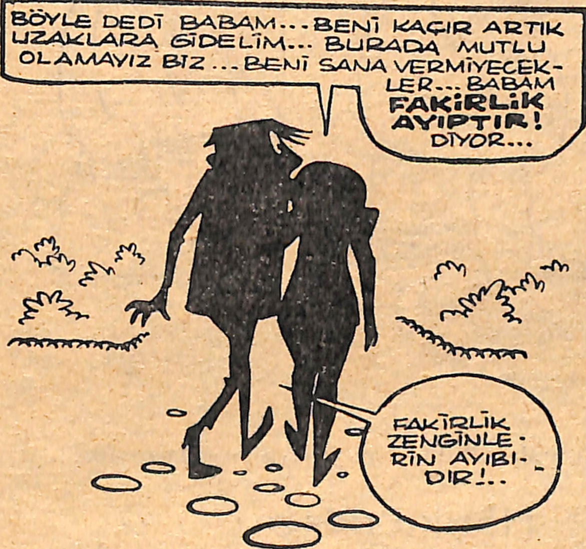
(Devamı var)

Evinizde ve İşyerinizde
5 davetliden 500 davetliye kadar
her çeşit ziyafet için
KONYALI
daima hizmetinizdedir.

AK—208

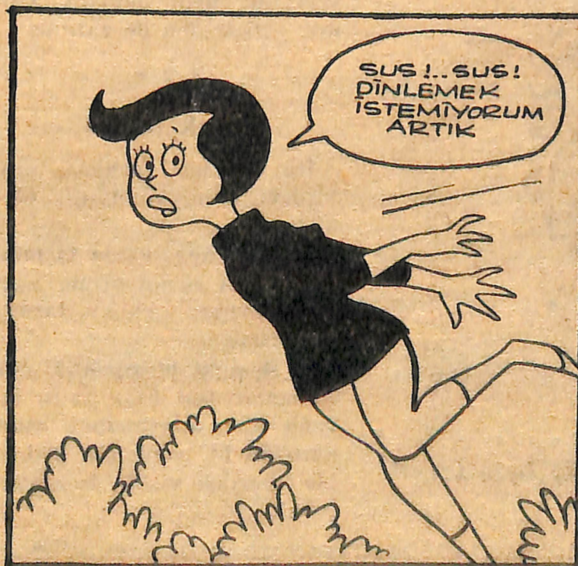

ZAVALLI KOLEJLİ KIZ... HAYAL KIRIKLIĞI İLE DÖNDÜ EVİNE, FAKİR ŞAİRİN SOSYAL AŞK NUTKUNDAN SONRA...

- DEVAMI VAR -

MiLLETLER GüLüYOR

Sürpriz!

Tıp Fakültesinden yeni mezun olmuştu, akıllı, dinamik bir gençti. Şehrin ana caddelerinden birinde bir muayenehane açtı. İki gün bekledikten sonra nihayet kapı çalındı, karısı koştu açtı, gelen yaşlıca bir adamdı.

— Muayene için mi geldiniz diye sordu.

Adam cevap verdi:

— Evet!

Genç kadın utanarak:

— Sizden yarın gelmenizi rica etsem, dedi.

— Niçin doktor yok mu?

— Hayır, doktor burada ama siz onun ilk hastasısınız, eğer yarın gelirseniz yaş gününde o'na hoş bir sürpriz yapmış oulrsunuz!...

SARHOŞLUK

Soluk, yorgun çehreli bir adam bardan içeri girer sendeleyerek barmeni bulur:

— Dün gece ben bu barda mıydım?

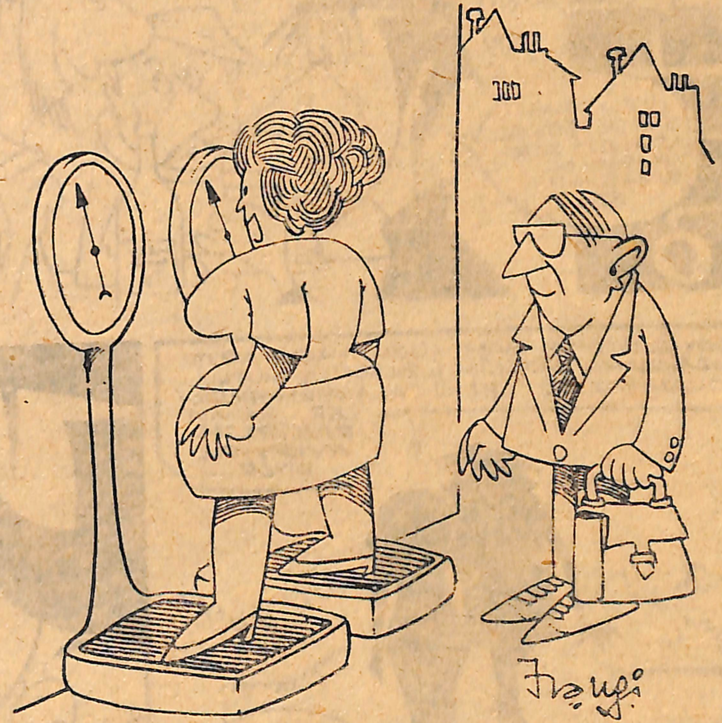
— Evet Mösyö, sizi tanıdım.

— Çok para harcadım mı?

— Oldukça çok harcadınız efendim! Hesabı öderken onbin frank bozdurdunuz kalanını da bahşiş olarak verdiniz..

O zaman adamın soluk yüzüne renk gelir, gözleri ışıldar:

— Nihayet ferahladım, der. Düşünün bir kere o parayı kaybettiğimi zannediyordum!...

— Oooh, çok şükür, yarı yarıya zayıflamışım!

Harika adam!

Ufak, tefek bir adam sirk müdürünün odasına girdi:

— Akılları durduran bir numaram var, dedi; Trapez direklerinin üstünden kendimi bırakınca, yere başımın üstünde iniyorum!

Böyle lâflara karnı tok olan müdür:

— Yapın, göreyim, dedi.

Adam direklerin tepesine çıktı, kendini boşluğa bıraktı ve âhenkli bir şekilde başının üstüne düştü.

Müdür:

— Hârika! Hârika! diye bağırdı, hiç böyle bir numara görmemiştim, sizi işe alıyorum. Ne kadar para isterseniz vermeğe hazırım.

O vakit ufak, tefek adam başını ağır ağır iki yana salladı:

— Maalesef; kabul edemiyeceğim, dedi, numara tahmin ettiğimden de zormuş!...

* * *

Tuvaletler

Chempeaux'ların şahane suvaresine davetli iki adam aralarında konuşuyorlardı:

— Ne güzel bir gece geçirdik! Ben çok eğlendim, ya sen?

— Ben de hayatımın sayılı gecelerinden birini yaşadım!..

— Kadınların hepsi birbirinden güzeldi!

— Ya möbleler! Ne harika şeylerdi...

— Villâ'nın mimarisine hiç diyecek yok!

— Ya, o şahane tuvaletlere ne dersiniz?

— Ah! Yazık! İçine girmek fırsatını hiç bulamadım!..

* * *

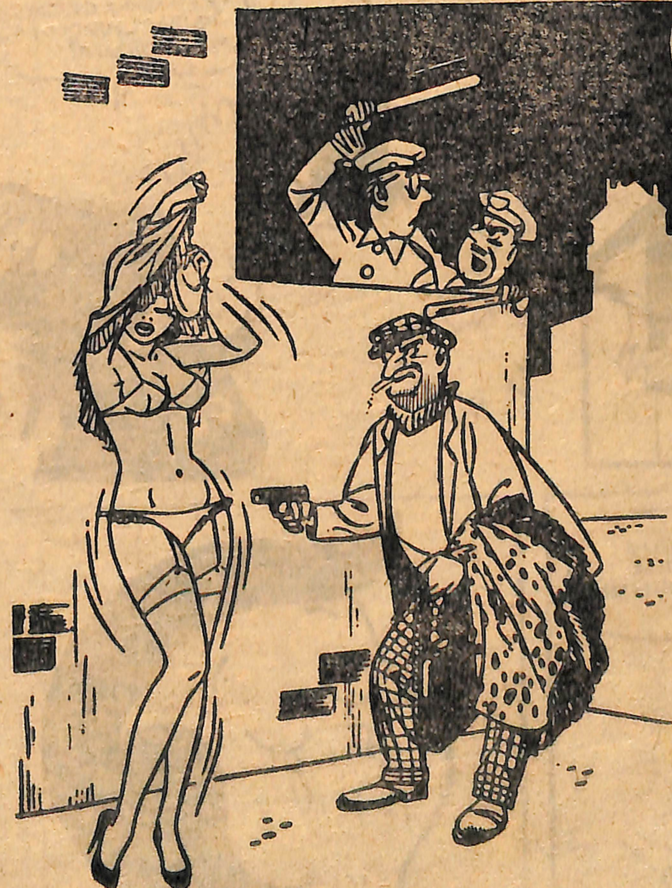
Kürk

Genç kadın kocasına sokuldu ve tatlı bir sesle:

— Sevgilim, dedi, düşündüm, taşındım, nihayet bir kürk manto sahibi olmanın yolunu buldum. Sen bana yalnız bir çamaşır makinesi ile televizyon al!...

— Bunların kürk manto ile ne ilgisi var?

— Gayet basit kocacığım! Kürk mantoyu çamaşır ve sinema masraflarından yaptığımız ekonomi ile alacaksın!!...

— Biraz daha dur, tamamile soyunsun da öyle tevkif edelim!

Basık tavan!

İki Teksaslı arkadaş aralarında konuşuyorlardı; Biri ötekine:

— Yeni apartmana taşındığıma hem seviniyorum, hem üzülüyorum; çünkü tavanı çok basık.

— Seninki birşey mi?.. Bir zamanlar ben öyle basık tavanlı bir apartmanda oturmuştum ki, sandviçin üstüne bir bardak viski içemiyordum!...

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT SEREN

FREDERİK GECELEMEK İÇİN ÇALDIĞI İLK KAPIDA TERS BİR CEVAPLA KARŞILAŞMIŞTI...

78

DEMEK BİR TANRI MİSAFİRİNİ KOVUYORSUNUZ...

NE DEMEK TANRI MİSAFİRİ? İSTERSEN ŞEYTAN OL! ÖNCE PARADAN HABER VER BANA...

CANIM PARASINI DA VERECEĞİZ TABİİ...

HAH ŞÖYLE... ŞİMDİ BEKLE BİRAZ DA KARIMA DANIŞAYIM!

ADAM BİRKAÇ DAKİKA SONRA GÖRÜNDÜ...

ARKADAŞ! SEN İYİ BİR ADAMA BENZİYORSUN. FAKAT BİR DEFA DA KARIM GÖRMEK İSTİYOR SENİ... HOŞLANIRSA AZ BİR ÜCRETLE SENİ MİSAFİR EDECEĞİZ!

BU ADAM MI? EH, ZİYANSIZ... FAKAT PARAYI PEŞİN ALMALI!..

BÖYLE MÜNASEBETSİZ ADAMLARA BİR MÜNASEBETSİZLİK YAPMAK LÂZIMDIR. ŞUNLARA BİR KAZIK ATSAM NE İYİ OLACAK AMA...

FAKAT MADAM, SİZ BENİM KİM OLDUĞUMU BİLMİYORSUNUZ! YÜZÜME KARŞI PEŞİN PARA İSTEMENİZ DOĞRUSU NAMUSUMA DOKUNDU. BENİ METELİKSİZ BİR DOLANDIRICI MI SANDINIZ? İŞTE PARA...

AMAN MÖSYÖ, NE DEMEK! BUYRUN İÇERİYE!..

YEMEK ZAMANI GELİNCE, KADIN TOPRAK BİR ÇANAĞIN İÇİNİ TENCEREDE KAYNAYIP DURAN ACAYİP RENKLİ BİR SUYLA DOLDURDU.

AFFEDERSİNİZ MÖSYÖ... FAKAT YEMEK İÇİN DE AYRI BİR ÜCRET ÖDEMENİZ LÂZIM GELİYOR...

NE DE YEMEK AMA... SADE SU ÇORBASI!

ERTESİ SABAH ERKENDEN GÖZLERİNİ AÇAN FREDERİK SELÂMETİ KAÇMAKTA BULDU...

HAZIR ONLAR BAHÇE İŞLERİNE DALMIŞKEN BEN ŞURADAN TÜYEYİM...

FREDERİK AKŞAMA KADAR YOL ALDIKTAN SONRA BİRİLERİYLE KARŞILAŞTI...

ARKADAŞ NEREDEN GELİP NEREYE GİDİYORSUN? KİMSİN SEN?

BİR GARİP YOLCUYUM MÖSYÖLER, ACABA YAKINLARDA BARINACAK BİR KÖY VAR MI?

SENİN SANATIN NEDİR?

ÇALGICIYIM!

ISLIK MI ÇALARSIN?

YOK CANIM KEMAN!

BİZ NE BİLELİM? ÇALGICIYIM DİYORSUN, YANINDA ÇALGIYA BENZER BİRŞEY YOK!

ÇALGIM KAYBOLDU MÖSYÖLER, BURALARDA BİR KEMAN BULURSAM ALACAĞIM!

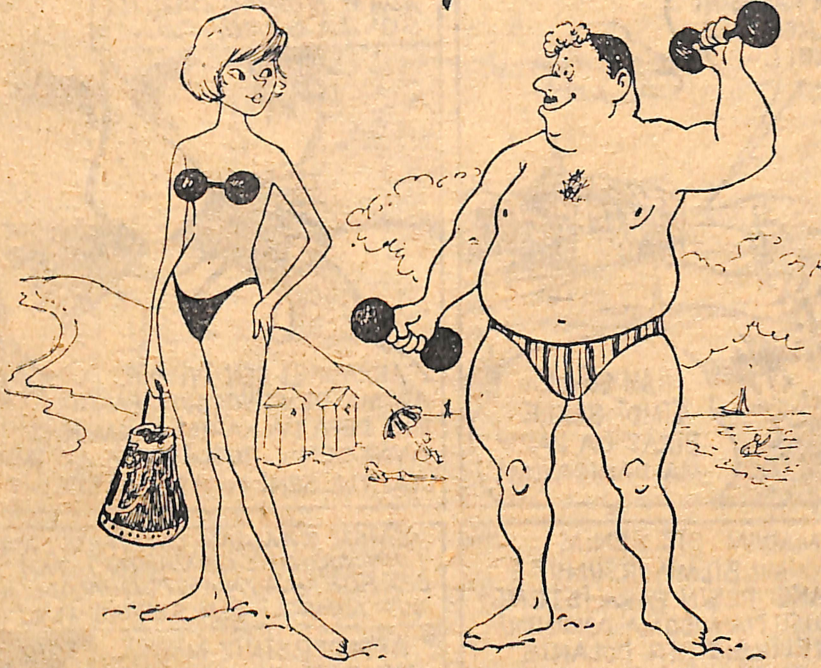
SENDE BEŞ PARA OLMADIĞI MEYDANDA... ÇALGIYI AŞIRACAK MISIN?..

NE MÜNASEBET MÖSYÖ! YANIMDA ALTI YEDİ LİRA KADAR PARAM VAR...

NE? PARAN MI VAR?..

DEVAMI VAR.

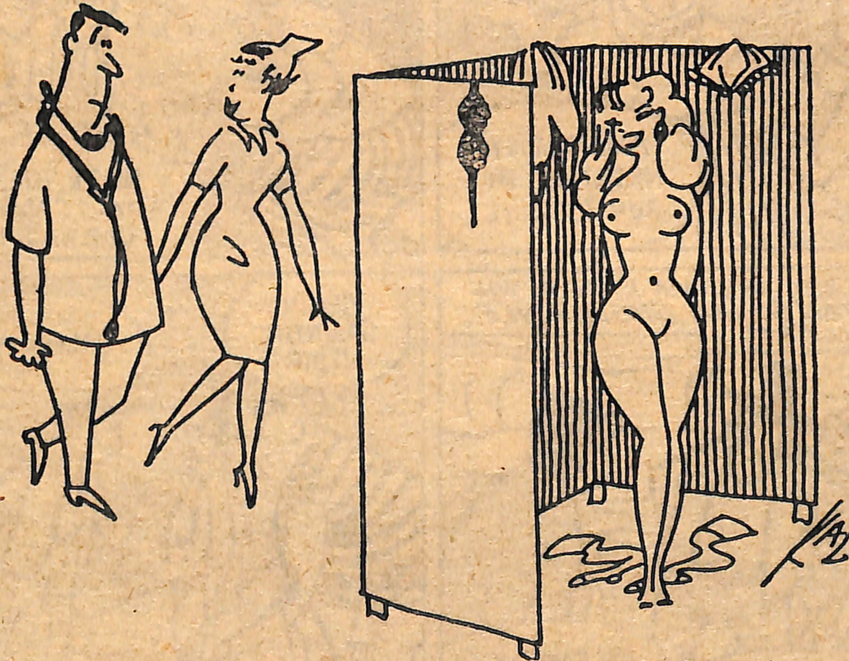
Dünya Karikatürleri

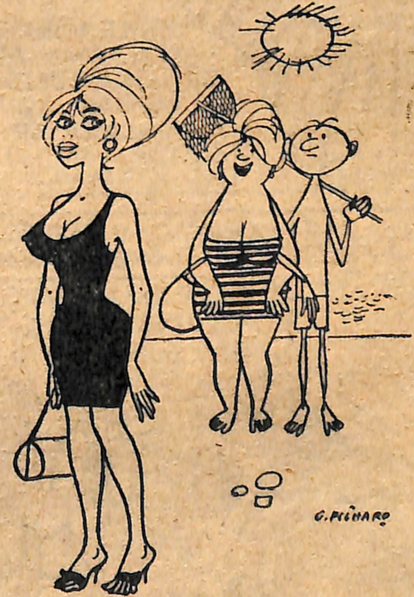
YAZISIZ

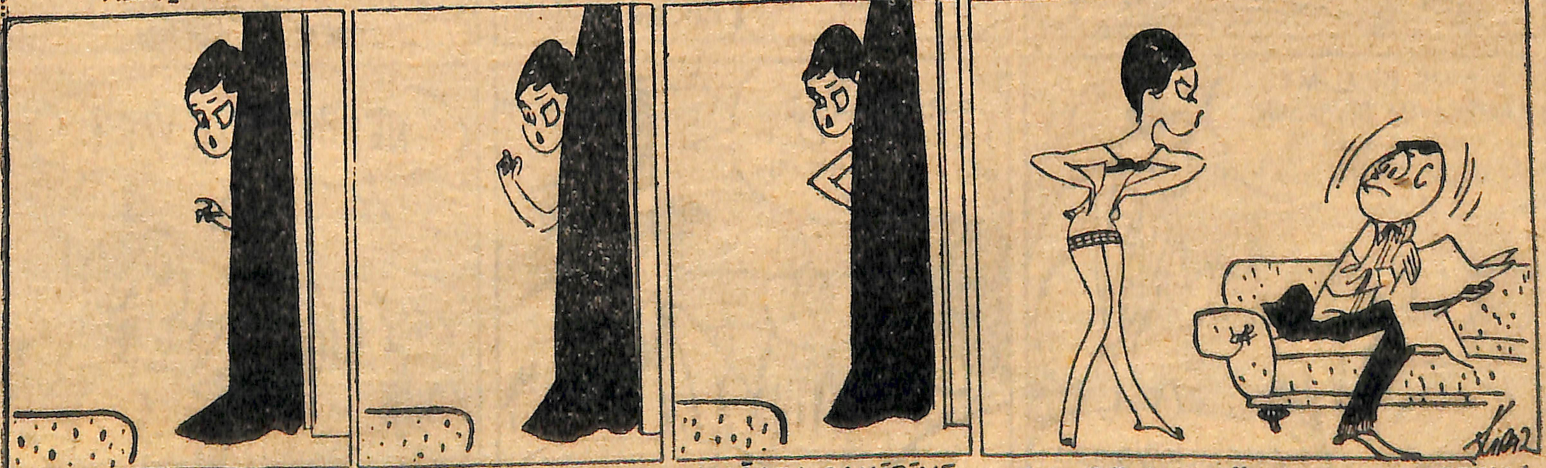
YAZISIZ

DOKTOR– DAHA BEN SOYUN DEMEDEN SOYUNMUŞ GALİBA...
HEMŞİRE– STRİP-TEASE YILDIZIYMIŞ!

–KİMBİLİR NE ÇİRKİN VÜCUDU VAR... MAYO GİYMEYE KORKMUŞ!

–BU MAYOYU ALINCAYA KADAR ÜÇ KADINLA KAVGA ETTİM...

–TEZGÂHTARI İKİ KERE TOKATLADIM...

–MAĞAZA SAHİBİNE BİR TEKME, BİR YUMRUK VURDUM!

–SEN DE ONA GÖRE KONUŞ ARTIK!

Her gün boyum biraz daha uzuyor...

ve enerjim altı çocuğunkine bedel

Neden ?

Çünkü sabahları annem bana nefis SANA sürülmüş birkaç dilim hazırlıyor.

Anneler! büyüme çağındaki çocuklarınıza besleyici ve lezzetli, SANA sürülmüş ekmek dilimleri veriniz

Çünkü 100 gr. SANA'da, insana mukavemet veren 2000 ünite A ve 100 ünite D vitamini mevcuttur.

Pastorize sütlerle imâl edilen ve bol vitamin ihtiva eden SANA hâkikî bir enerji kaynağıdır.

Sana

ağıza tat, vücuda sıhhat!

İlancılık - 3847 - 214

Reklâmcılık - 3448 - 216

REKLÂMLARINIZ İÇİN

BASIN İLÂN KURUMU

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi Nu. 1 İstanbul

Telefon: 22 43 84 - 22 43 85 Telgraf Adresi: BASINKURUMU

Şubeler	Dış Muhabirler	
İstanbul	A. B. D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir		İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

Basın - 13301 - 215

Cilt Kapaklarımız

AKBABA'nın cilt kapakları hazırdır.

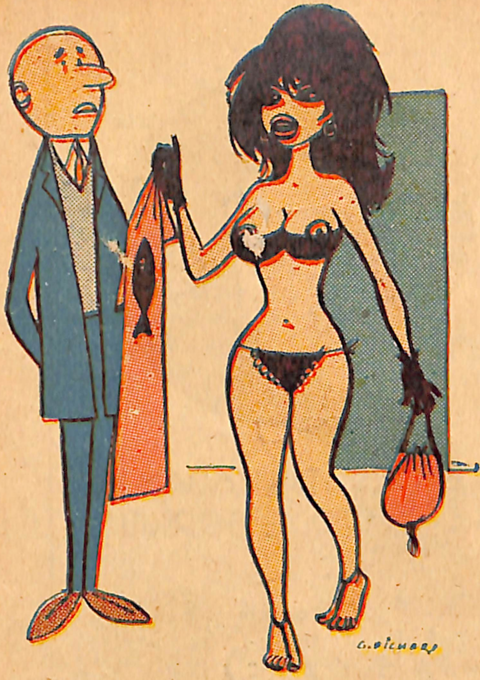
Üstü yaldızlı kapakların fiatı 10 liradır.

Posta pulu ve ödemeli sipariş kabul edilmez.

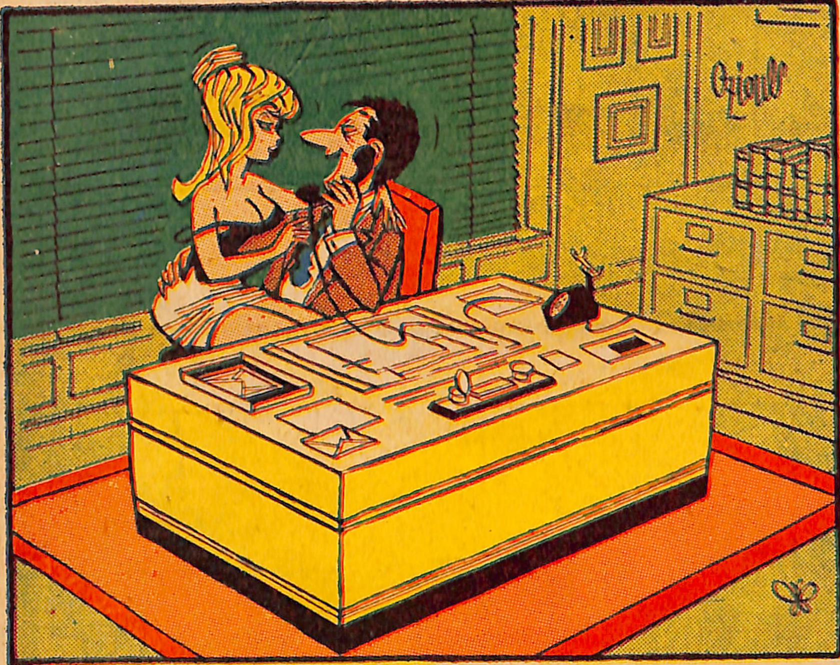
İstenilen sayıda kapak için, Akbaba yayınevi: Divanyolu Klodfarer cad. No: 8 - 10 — İSTANBUL adresine banka veya posta havalesi rica olunur.

Ak. 217

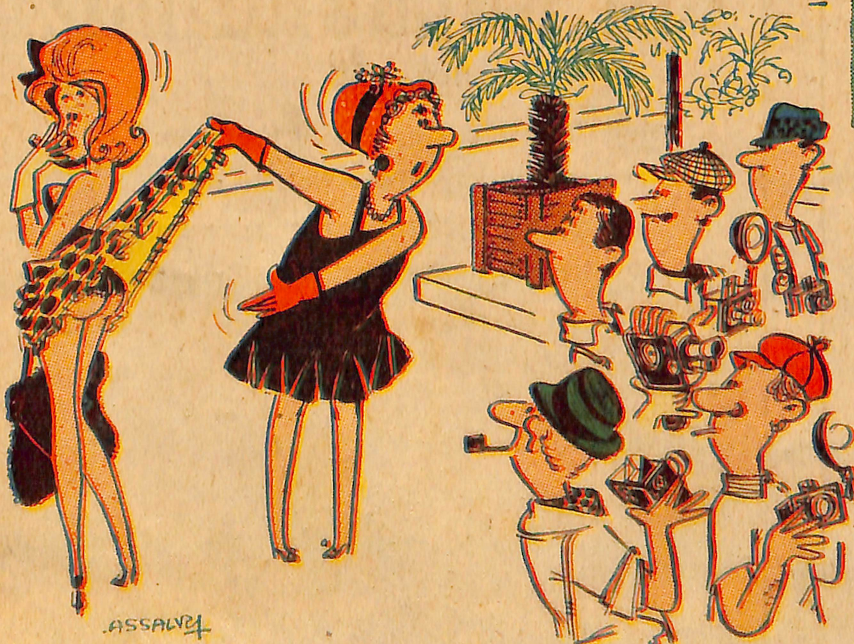
Akbaba

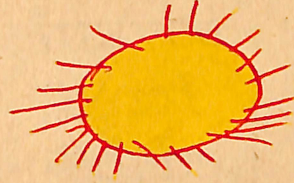
–SERSERİNİN BİRİ ELBİSEME BALIK RESMİ ÇİZMİŞ.. BEN DE BÖYLE GELDİM!

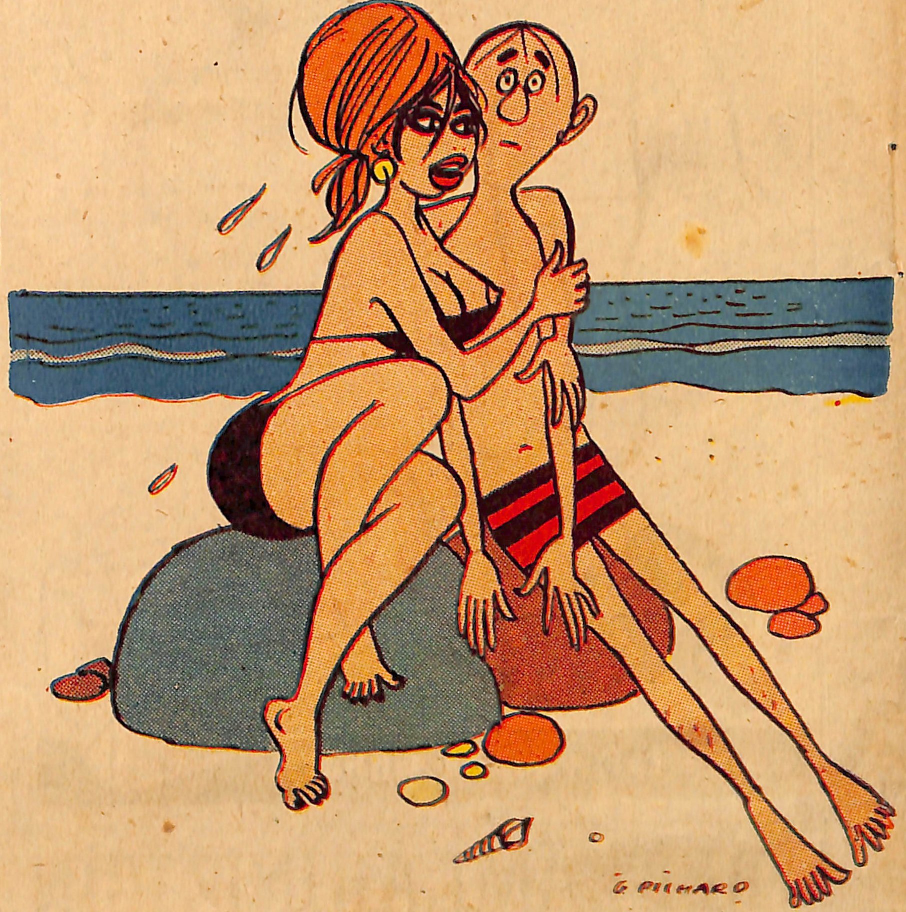

–KOCANIZ... İŞE ALINIP ALINMADIĞINI SORUYOR...

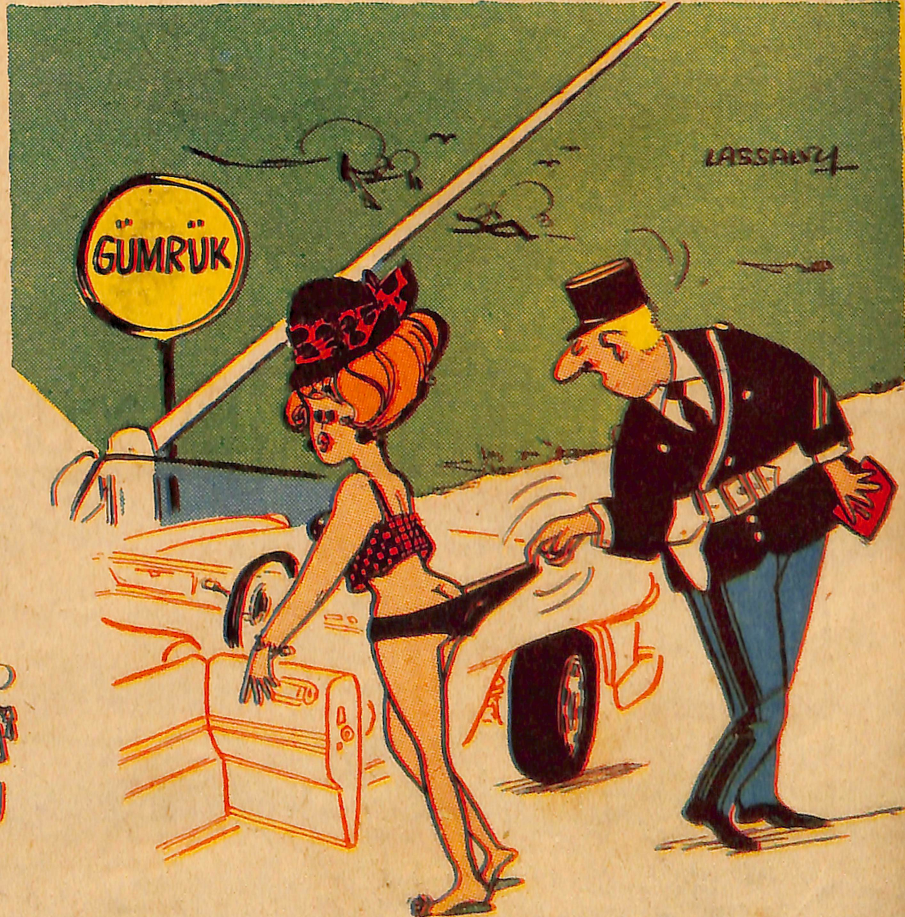

–BAKIN, BAKIN!.. KIZIMIN SOPHİA LOREN'DEN, BRİGİTTE BARDOT'DAN EKSİK NESİ VAR?

–NASIL, HEM BENİ BOĞULMAKTAN KURTARDINIZ, HEM VERECEĞİM MÜKÂFATI MI KABUL ETMİYORSUNUZ?..

–YOKLANACAK BAŞKA BİRŞEYİNİZ KALDI MI?